

JUBMES BANKA AD BEOGRAD

UNITED NATIONS GLOBAL COMPACT

IZVEŠTAJ O NAPRETKU

Mart, 2013

IZJAVA O STALNOJ PODRŠCI

Poslovna filozofija i strateška razvojna orijentacija JUBMES banke a.d. Beograd zasniva se na aktivnoj pomociji principa odgovornog biznisa i održivog razvoja, koji istovremeno definišu naš trajni vrednosni okvir i obeležavaju naš celokupan razvoj.

Pozitivan odnos prema vrednostima odgovornog biznisa, briga za pitanja lokalne i šire društvene zajednice, zaštita zdravlja mlade populacije, poštovanje korporativne etike i zaštita životne sredine obeležavaju poslovanje Banke kao nacionalne izвозno kreditne agencije (od 1979. do 1997.godine). U drugoj fazi njenog poslovanja, koja je započela 1997.godine, transformacijom u komercijalnu banku sa prioriternim usmerenjem na korporativni sektor, taj odnos se i dalje kvalitativno unapređuje i rezultira aktivnim delovanjem u nacionalnoj mreži Globalnog dogovora, odnosno implementacijom principa korporativne društvene odgovornosti u poslovne aktivnosti i strateška razvojna dokumenta Banke.

Naše je opredeljenje da konkurentnu i prepoznatljivu poziciju na domaćem i regionalnom bankarsko-finansijskom tržištu ostvarujemo, formalno i suštinski, uz poštovanje fundamentalnih principa društveno odgovornog poslovanja i održivog razvoja.

S obzirom na navedeno, ova izjava ne samo da simbolično odražava naša strateška opredeljenja, već i duh Agende Foruma Rio+20 o korporativnoj održivosti, na kojem je naša Banka aktivno učestvovala. Održiv razvoj u svim svojim komponentama (ekonomska, socijalna, ekološka) nije moguće ostvariti fragmentarno, već kroz dugoročno partnerstvo i horizontalnu i vertikalnu saradnju javnog i privatnog sektora, kao i nevladinog sektora - civilnog društva. Međusektorski dijalog između poslovne zajednice (korporativni i finansijski sektor), civilnog društva i javne sfere je osnovni instrument ostvarivanja koncepta održivog razvoja.

Članstvom u Globalnom dogovoru UN obavezali smo se da poštujemo i implementiramo deset osnovnih principa ove velike globalne inicijative, koji se odnose na zaštitu ljudskih i radnih prava, zaštitu životne sredine i borbu protiv korupcije. Kao aktivna članica, dužni smo takođe da unapređujemo i svoje interne procedure i korporativnu praksu na ovim poljima. Istovremeno, aktivan status u Globalnom dogovoru podrazumeva prihvatanje, u evolutivnom smislu, koncepta društveno odgovornog poslovanja kao integralnog dela modernog biznisa, što

zahteva stalnu aktivnu podršku aktivnostima i inicijativama ove mreže na lokalnom, nacionalnom (mreža Globalni dogovor Srbija), regionalnom i globalnom nivou. Time se doprinosi unapređenju politika i korporativne prakse u tom segmentu.

Afirmišući novu poslovnu orijentaciju koja se zasniva na principima KDO, Banka prema našem uverenju, kreativno odgovara na negativne efekte globalne ekonomske krize, pozicionirajući se kao važan subjekat promocije zdravog biznisa i afirmišući početak nove, progresivne faze u primeni principa Globalnog dogovora. Ovoj novoj fazi pristupamo razvojno i dinamički, kroz saradnju sa različitim zainteresovanim grupama, uz aktivno angažovanje u nacionalnoj mreži Globalnog dogovora i posebno u Radnoj grupi za borbu protiv korupcije.

Argumenti za takvo određenje su i u našem inovativnom pristupu u promociji principa Globalnog dogovora i u činjenici da primenjujemo integrisan menadžment kvaliteta.

Početakom 2012.godine, Banka je započela implementaciju integrisanog sistema menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2008 - Sistem menadžmenta kvaliteta, ISO 27001:2005 - Standard za bezbednost informacija i ISO 14001:2004 - Standard za zaštitu životne sredine. Usvajanjem Politike kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine obezbedili smo preduslove da Banka dobije značajniju ulogu na finansijskom tržištu i poziciju respektabilne finansijske organizacije koja prati trendove savremenog tržišta, jer stalno unapređuje sistem kvaliteta svojih usluga, obezbeđuje sigurnost finansijskih informacija, doprinosi očuvanju i zaštiti životne sredine, čime će urediti svoje poslovanje i organizaciju prema zahtevima međunarodnih standarda kvaliteta.

Implementacija integrisanog sistema menadžmenta, odnosno sistema kvaliteta, po našoj oceni i opredeljenju treba da doprinese dugoročno održivom visokom kvalitetu proizvoda i usluga, kako bi se ispunila očekivanja klijenata i ojačala depozitna baza Banke. Pored ovog, Banka se opredeljuje da upravlja informacijama i informacionom imovinom koja je neophodna za kvalitetno pružanje proizvoda i usluga, istovremeno vodeći brigu o uticajima na životnu sredinu. Profilišući svoj novi poslovni model kroz integrisani menadžment kvaliteta i prihvatajući univerzalne standarde poslovanja u okviru finansijskog sektora, JUBMES banka stvara uslove da bude prihvaćena i kao partner drugih banaka na domaćem i međunarodnom planu u kreiranju novih proizvoda koji implementiraju vrednosti društveno odgovornog poslovanja. Praktična potvrda ovih stavova ogleda se u činjenici da smo u proteklom jednogodišnjem periodu lepezu svojih proizvoda obogatili uključivanjem u realizaciju kreditne linije EIB za finansiranje projekata klijenata u kategorijama MSP i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Preduslov podrške takvim projektima je njihova ekološka i socijalna komponenta, odnosno doprinos ekonomsko-socijalnom razvoju lokalne zajednice. Ovim profilisemo i naše korporativne klijente u pravcu prihvatanja principa društveno odgovornog poslovanja, jer je to univerzalno prihvaćena komponenta modernog poslovanja. Time potvrđujemo da za održiv razvoj nisu

odgovorne samo države i civilni sektor, već i subjekti poslovne zajednice koji ne deluju kao izdvojene celine, već vode računa o potrebama lokalne društvene zajednice.

Nova evolutivna faza u primeni principa društveno odgovornog poslovanja ogleda se u našoj celovitoj Antikrupcijskoj platformi, definisanoj posle potpisivanja Deklaracije za borbu protiv korupcije. Kao prva potpisnica Deklaracije, autonomnog dokumenta koji je kreirala radna grupa za borbu protiv korupcije nacionalne mreže Globalnog odgovora UN, i kao prvi podnosilac izveštaja o primeni 10. principa u okviru nacionalne mreže Globalnog dogovora, imali smo posebno zadovoljstvo da učestvujemo na Forumu Rio+20 i na sastanku evropskih mreža Globalnog dogovora održanom oktobra 2012.godine u Beogradu i aktivno prezentiramo našu osobenu Antikorupcijsku platformu i program, kao i ukupne aktivnosti koje su pratile sprovođenje Platforme. Ovim potvrđujemo da je promocija zdravog biznisa kroz sveobuhvatnu primenu Antikorupcijskog programa ključni segment nove, progresivne faze unapređenja koncepta društveno odgovornog poslovanja i održivog razvoja, kojoj pristupamo razvojno i dinamički. Na taj način ćemo doprinosti ostvarivanju Nacionalne strategije održivog razvoja i svim fazama procesa integracija Republike Srbije u Evropsku uniju, koje nije moguće ostvariti bez aktivnog delovanja na polju borbe protiv korupcije. Institucionalna i normativna tranzicija je sastavni deo tog procesa, dok je uloga poslovnog sektora da kreira novi poslovni model koji implementira vrednosti zdravog biznisa, uz poštovanje nulte tolerancije prema koruptivnom delovanju u svim segmentima poslovnog i socijalnog okruženja.

Pored navedenog, nastavljamo sa daljim proaktivnim delovanjem u primeni svih principa društveno odgovornog poslovanja, od kojih se ni jedan ne posmatra izdvojeno, već u međusobnoj korelaciji, saglasno konceptu integrisanog menadžmenta kavaliteta.

Sintetičkim povezivanjem finansijskih i nefinansijskih indikatora u prezentaciji poslovnog profila i rezultata Banke (pored poslovnih izveštaja dostavljamo svim zainteresovanim stakeholderima i Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju), ne zanemarujemo odgovoran odnos prema svim potencijalnim rizicima ugrožavanja ljudskih prava i životne sredine, kao o prema upravljanju potencijalnim rizicima koruptivnog delovanja. Ovim kreativno doprinosimo korelativnoj vezi između poslovnih ciljeva korporativnog sveta i koncepta održivog razvoja.

Imajući u vidu navedeno, nastavili smo da još aktivnije podržavamo koncept održivog razvoja kroz afirmaciju solidarnog i humanog odnosa prema socijalno ugroženima, pružajući podršku različitim inicijativama i projektima nevladinih organizacija, posebno „Naše Srbije“. Obeležavanjem značajnog jubileja - 20 godina od osnivanja Humanitarne fondacije „Za dečje srce“, čiji je Banka osnivač i najveći donator, ukazali smo da su rezultati rada Fondacije dobra polazna osnova za kvalitetniju zaštitu dečje populacije u Republici Srbiji, posebno u uslovima ekonomske i finansijske krize, kada su otvorena pitanja sigurnog i održivog finansiranja zdravstvenog sektora. Održiv razvoj i socijalna

kohezija nisu ostvarivi bez zdrave populacije i efikasnog sistema zdravstvene zaštite (posebno dece). Od važnosti je da nastavimo našu misiju posvećenu humanim potrebama najugroženijeg dela naše populacije - dece i mladih, jer, shodno članu 24 Konvencije UN o pravu deteta, svako dete "ima pravo da uživa najviše ostvarive zdravstvene standarde i kapacitete za lečenje bolesti i zdravstvenu rehabilitaciju".

Nastavili smo da podržavamo različite projekte lokalne zajednice, naučno-obrazovnih, kulturnih, zdravstvenih i sportskih institucija, čiji sadržaj i rezultati održavaju naša stremljenja ka promovisanju održivog razvoja i fundamentalnih principa Globalnog dogovora.

Za JUBMES banku je od izuzetne važnosti proaktivna saradnja sa internim i eksternim stejkholderima, konstantno unapređenje prakse obaveštavanja svih zainteresovanih grupa i održavanje dijaloga sa zaposlenima o različitim pitanjima koja se odnose na principe korporativne društvene odgovornosti. U tom smislu, konstantno podstičemo edukaciju zaposlenih u cilju unapređenja znanja o savremenim bankarskim operacijama i principima odgovornog poslovanja, posebno u segmentima zaštite životne sredine i primene ISO 14001:2004, borbe protiv korupcije, zaštite ljudskih prava, radno-pravne regulative i dr..

U skladu sa našim potencijalima i dosadašnjim iskustvima u podršci sličnim projektima, posebno ističemo da smo nastavili da promovišemo koncept inkluzije socijalno ugroženih grupa, posebno mladih sa određenim zdravstvenim problemima. Podržali smo, kao prva članica Globalnog dogovora Srbija, projekat Centra za socijalni rad u nerazvijenoj opštini Sečanj koji je usmeren na uspostavljanje dnevnog boravka za decu sa smetnjama u razvoju i smanjenim sposobnostima.

U oblasti zaštite životne sredine nastavili smo realizaciju višegodišnje saradnje sa Rezervatom Uvac d.o.o. Nova Varoš i Fondom za zaštitu ptica grabljivica „Beloglavi sup”.

Hetoregana aktivnost Banke na polju društveno odgovornog poslovanja, progresivan odnos prema primeni principa Globalnog dogovora i održivog razvoja je naša dugoročna poslovna orijentacija.

Razvojnim i evolutivnim pristupom u primeni principa Globalnog dogovora i širenjem spektra aktivnosti kojima se promovišu njegovi principi, obezbeđujemo pretpostavke za održivo konkurentno pozicioniranje Banke na domaćem i regionalnom tržištu bankarsko-finansijskih usluga, ali i kao prepoznatljivog društveno odgovornog poslovnog subjekta, koji aktivno doprinosi ostvarivanju univerzalno prihvaćenog koncepta integralnog razvoja.

S poštovanjem,

Milan Stefanović, predsednik

IMPLEMENTACIJA OSNOVNIH PRINCIPA GLOBALNOG DOGOVORA UN U JUBMES BANCII A.D. BEOGRAD SA OCENOM REZULTATA I PREDLOGOM DALJIH AKTIVNOSTI

I Uvodne napomene

U četvrtom Izveštaju o napretku izlažemo ukupne aktivnosti JUBMES banke koje ilustruju primenu deset principa Globalnog dogovora UN i koje su dijalektički povezane sa novim konceptom - sistemom integrisanog menadžmenta. Prihvatajući ovaj koncept, izvršni menadžment Banke se opredelio da principe društveno odgovornog poslovanja integriše u sve aspekte poslovanja, organizaciju, strategiju i poslovno-finansijske performanse.

Implementirajući korporativnu društvenu odgovornost (KDO) u strategiji razvoja Banke, potvrđujemo nužnost transformacije domaće poslovne zajednice u smislu njenog *core* biznisa, kroz kreaciju proizvoda koja podrazumeva uključivanje principa društveno odgovornog poslovanja (DOP), ali i pozitivnog vrednosnog i etičkog određenja prema pitanjima održivog razvoja.

Pošto su principi DOP *presumptio* ostvarivanja održivog razvoja, nije moguće našu strategiju razvoja DPO sagledati izdvojeno od aktivnosti subjekata javne sfere i nevladinog sektora - civilnog društva. Usvajanjem Nacionalne strategije DOP i održivog razvoja, sistemski su povezane tri sfere: javna sfera, koja donošenjem političkih i zakonodavnih odluka treba da doprinese efektivnijoj primeni principa DOP i održivom razvoju, zatim sfera različitih interesnih grupa i civilnog društva, koji svojim aktivnostima treba da doprinesu razvoju svesti o DOP u funkciji ostvarivanja održivog razvoja. Treću sferu čini poslovna zajednica, za koju DOP treba da nadmaši standard postavljen compliance funkcijom i regulatornim okvirom. To je vrednosni i razvojni koncept, jedan od novih biznis instrumenata koji podrazumeva integrisanje socijalnih i ekoloških pitanja u poslovne operacije subjekata korporativnog i finansijskog sektora i njihovu dobrovoljnu interakciju sa interesnim grupama.

Primena ovog koncepta je dugoročan proces koji podrazumeva nužne promene, posebno u javnoj sferi i normativnom okviru (s tim u vezi od posebnog značaja su i stimulativne mere poreske politike). Nužno je podsticati održiv razvoj kroz KDO kvalitativnim unapređenjem politike primene principa DOP i primenom svetskih standarda u poslovnim operacijama subjekata korporativnog i finansijskog sektora. Time se podstiče odgovornost poslovnih subjekata prema internom i društvenom okruženju, imajući u vidu socio-ekonomske i ekološke uticaje njihovih poslovnih operacija na okruženje.

Imajući u vidu navedeno, JUBMES banka teži da ostvari napredak u izgradnji svoje pozicije društveno odgovornog poslovnog subjekta, koji na unutrašnjem i eksternom nivou doprinosi održivom razvoju u celini. Ekonomska održivost, socijalna

kohezija i zaštita životne sredine treba da budu međusobno uravnotežene, što zahteva dugoročan međusektorski proces.

JUBMES banka u ovom Izveštaju ukazuje na aktivnosti kojima se integralno primenjuju principi zaštite ljudskih prava, zaštite životne sredine i borbe protiv korupcije. Aktivno angažovanje u mreži Globalnog dogovora podrazumeva i kreativno delovanje u promociji navedenih principa i vrednosti, koji su osnova održivog razvoja.

Inovativni odgovor na strateški zahtev unapređenje principa DOP i poštovanja vrednosti održivog razvoja je uspostavljanje integrisanog sistema menadžmenta kvaliteta. U osnovi ovog sistema su usvojene tri politike u funkciji implementacije ISO standarda predviđenih za subjekte u finansijskom sektoru: Politika kvaliteta, Politika bezbednosti informacija i Politika zaštite životne sredine.

Dijalektičkim povezivanjem ovih politika sa aktivnom promocijom principa Globalnog dogovora, JUBMES banka ulazi u novu progresivnu fazu ostvarivanja modela društveno odgovornog poslovanja i održivog razvoja.

Uvodno iznosimo detalje o sadržaju i ciljevima ovih politika:

Održavanje sistema kvaliteta i njegovo stalno poboljšanje je osnovno opredeljenje rukovodstva JUBMES banke a.d. Beograd i svih zaposlenih. Osnovni cilj ovakvog opredeljenja je da se dugoročno održi visok kvalitet proizvoda i usluga kako bi se ispunila očekivanja klijenata i ojačala depozitna baza Banke. Osnovni ciljevi našeg sistema kvaliteta vezani su za razvoj i pružanje svih bankarskih proizvoda i usluga. Rukovodstvo i svi zaposleni moraju ispunjavati svoje obaveze i poslovno se angažovati, uvek vođeni ciljem borbe za kvalitet i njegovo unapređenje, poštujući i ispunjavajući ciljeve kvaliteta. Kao najvažniji prioriteti u osnovnim aktivnostima banke postavljaju sledeći ciljevi:

- Kvalitet Sistema menadžmenta u skladu sa standardom ISO 9001:2008 i postojećom zakonskom regulativom;
- Zadovoljstvo klijenta na prvom mestu, uz negovanje partnerskih odnosa kroz međusobnu razmenu iskustva, znanja i zajedničko rešavanje eventualno nastalih problema;
- Visok nivo profesionalnih odnosa sa dobavljačima i eksternim pružaocima usluga,
- Potpuna kompetentnost zaposlenih za procese u kojima učestvuju, uz stalno usavršavanje i poboljšanje njihovih znanja i veština;
- Upravljanje opremom i resursima u skladu sa ISO 9001:2008,
- Blagovremeno i adekvatno planiranje svih aktivnosti;
- Stalni razvoj i usavršavanje proizvoda i usluga kao i poslovnih procesa;
- Potpuna dokumentovanost poslovnih procesa, uz stalno identifikovanje i otklanjanje neusaglašenosti učešćem svih zaposlenih,
- Uspostavljanje dobre interne i eksterne komunikacije u cilju prenošenja vrednosti, znanja i informacija,
- Redovno preispitivanje sistema menadžmenta kvalitetom, prikupljanje, evidentiranje i analiziranje podataka od značaja za poboljšanje i unapređenje poslovnih procesa.

Sprovođenjem politike kvaliteta obezbedićemo prisutnost, konkurentnost i prepoznatljivost naših proizvoda i usluga na domaćem i stranom tržištu. Zbog toga će rukovodstvo JUBMES banke a.d. Beograd kontinuelno preispitivati Politiku kvaliteta kao i sve elemente sistema upravljanja i prilagođavati ih uslovima tržišta i ciljevima Banke. Realizacija Politike kvaliteta se mora zasnivati na principima menadžmenta kvaliteta.

Kao uspešno pozicionirana institucija na bankarskom finansijskom tržištu, Banka se opredeljuje da upravlja informacijama i informacionom imovinom koja je neophodna za kvalitetno pružanje proizvoda i usluga našim klijentima. Upravljanje, sigurnost i obezbeđenje informacija i informacione imovine je pravo i obaveza kako svih zaposlenih tako i eksternih pružalaca usluga, a sve u cilju obezbeđenja poverljivosti, nepovredivosti i raspoloživosti kompletne imovine i informacija. Upravljanjem sigurnošću informacija obezbeđuju se i štite informacije i imovina od svih pretnji, bilo internih ili eksternih, slučajnih ili namernih, kroz uspostavljanje, implementaciju, izvršavanje, nadziranje, preispitivanje, održavanje i unapređenje sistema menadžmenta sigurnosti informacija (ISMS). Ova politika daje okvir za uspostavljanje konkretnih ciljeva sigurnosti informacija, kroz opšte ciljeve zaštite informacija, zaštite informacione imovine koja pripada JUBMES banci a.d. Beograd i pružanje pouzdanih informacija zaposlenima i svim zainteresovanim stranama uz očuvanje njihove poverljivosti. Rukovodstvo i odgovorna lica kontinuelno identifikuju rizike po imovinu, vrednost imovine i utvrđivanje mogućih ranjivosti i potencijalnih uzroka neželjenih incidenata koji mogu dovesti do štete na informacionom sistemu ili u organizaciji, i upravljaju rizicima na prihvatljivom nivou kroz projektovanje, implementaciju i održavanje ISMS. Doneta su specifična pravila u cilju podrške ISMS-u.

Rukovodstvo i svi zaposleni odgovorni su za primenu svih procedura i poštovanje sigurnosnih pravila, dok su zaposleni odgovorni za implementaciju politike sigurnosti i zaštite informacija i imaju obavezu da pruže podršku rukovodstvu koje je propisalo politiku i pravila. U skladu sa tim, zaposleni, eksterni pružaoci usluga i pridruženi članovi su dužni da prihvate prava i obaveze ove politike i da ih se u potpunosti pridržavaju tokom procesa rada. Svi zaposleni su dužni da izveštavaju o primećenim slabostima i da prijavljuju incidente.

Ovu politiku, kao i sve elemente sistema menadžmenta sigurnosti informacija rukovodstvo redovno preispituje.

Značajan segment nove politike integrisanog menadžmenta je briga o uticajima na životnu sredinu i stalno unapređenje sistema menadžmenta zaštite životne sredine u skladu sa zahtevima standarda ISO 14001:2004.

Politikom zaštite životne sredine Banka obezbeđuje:

- praćenje i primenu zakonske regulative i drugih zahteva dobre prakse u oblasti zaštite životne sredine;
- identifikovanje svih aspekata životne sredine a naročito značajnih aspekata u cilju sprečavanja zagađenja životne sredine;
- uštedu resursa i energije kroz korišćenje obnovljivih i recikliranih resursa;

- izgradnju svesti kod svih zaposlenih, isporučilaca i eksternih pružalaca usluga o uticajima na životnu sredinu i pravilnom postupanju sa opasnim materijama;
- preventivno delovanje u cilju sprečavanja ekoloških incidenata i organizovano delovanje u slučaju vanrednih pojava;
- stalno informisanje svih zainteresovanih strana o učinku sistema zaštite životne sredine.

Politika zaštite životne sredine u JUBMES banci a.d. Beograd primenjuje se kroz sledeće opšte ciljeve:

- primena savremenih i ekološki čistih tehnologija u oblasti tekućeg održavanja;
- ušteda resursa i energije, smanjenje upotrebe štetnih materija i količine štetnih otpada;
- upravljanje otpadom kroz pravilno prikupljanje, skladištenje i tretman svih vrsta otpada;
- stalna obuka u primeni opasnih materijala i pravovremenom suzbijanju ekoloških katastrofa;
- merenje i praćenje uticaja na životnu sredinu;
- povećanje zadovoljstva zainteresovanih strana kroz DOP i međusobnu komunikaciju.

Izvršni menadžment Banke se obavezuje da poštuje Politiku zaštite životne sredine i obezbedi uspešnu realizaciju usvojenih strategija i ciljeva.

Posle usvajanja navedenih politika, na Skupštini Banke održanoj krajem marta 2012.godine, predsednik izvršnog odbora Banke je primio sertifikate intergrisanog sistema menadžmenta za standarde ISO 9001:2008 - Sistem menadžmenta kvaliteta, ISO 27001:2005 - Standard bezbednosti informacija i ISO 14001:2004 - Standard za zaštitu životne sredine, koji su dodeljeni od strane nezavisnog sertifikacionog tela DAS SEE, V. Britanija. Dobijanjem sertifikata za standarde kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštitu životne sredine, Banka se pozicionira kao referentni subjekt domaćeg finansijskog sektora koji kroz stalno unapređenje kvaliteta svojih usluga, sigurnost finansijskih informacija i poštovanje ekoloških standarda, doprinosi ostvarivanju svih stubova održivog razvoja.

Novoj fazi angažovanja Banke na polju KDO i negovanja strateškog i dugoročnog koncepta održivog razvoja, u skladu sa novim sistemom integrisanog menadžmenta pristupamo razvojno i dinamički, kroz unapređenje međusektorske saradnje, odnosno saradnje sa internim i eksternim interesnim grupama, u skladu sa principima delovanja mreže Globalnog dogovora (dobrovoljna inicijativa).

Unapređujući svoje aktivnosti u okviru nacionalne mreže Globalnog odgovora, Banka progresivno doprinosi i razmeni dobre prakse i ideja, međusektorskom dijalogu, umrežavanju različitih poslovnih subjekata i institucija posvećenih održivom razvoju.

Potvrda naše aktivne pozicije među domaćim liderima promocije principa Globalnog dogovora i transparentnog pristupa u prezentaciji aktivnosti u segmentu KDO

u proteklom jednogodišnjem periodu je izražena i aktivnim učešćem u radu nekoliko skupova u organizaciji mreže Globalnog dogovora. Po preporuci Radne grupe za borbu protiv korupcije nacionalne mreže Globalnog dogovora, aktivno smo učestvovali, kao jedini predstavnici domaće poslovne zajednice organizovane u sklopu ove mreže, na Forumu o održivom razvoju u okviru korporativnog sektora, juna 2012.godine u Rio de Žaneiru. Od posebne je važnosti istaći i naše aktivno učešće na Evropskom sastanku lokalnih mreža Globalnog dogovora, održanom u Beogradu 18-19. oktobra 2012.godine.

Ovakvim angažovanjem afirmišemo takođe novu, progresivnu fazu primene principa Globalnog dogovora UN i postajemo prepoznatljiv i uvažen partner u realizaciji međunarodnih globalnih i regionalnih inicijativa za poštovanje principa KDO i održivog razvoja, ali i aktivnosti koje prate evropske integracione procese Republike Srbije - procese evropeizacije i harmonizacije.

II Implementacija principa Globalnog dogovora UN

Ljudska prava

"Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svešću i treba jedna prema drugima da postupaju u duhu bratstva"
(Opšta Deklaracija o pravima čoveka, 1948)

a) Prvi princip Globalnog dogovora:

Kompanije treba da podrže i poštuju zaštitu međunarodno zagantovanih ljudskih prava

Ljudska prava su temelj slobode, pravde i mira. Njihovo poštovanje omogućava pojedincu i zajednici da se potpuno razviju. Razumevanje i prihvatanje principa jednakosti i dostojanstva među ljudima, kao i angažovanje na poštovanju i zaštiti prava svih ljudi postavlja se kao imperativ u modernom dobu - kao imperativ održivog razvoja.

Na prvoj Konferenciji UN za održivi razvoj, koja je organizovana u Rio de Žaneiru pre dvadeset godina, prepoznat je značaj ljudskih prava u vezi sa održivim razvojem. Pristup ljudskim pravima u kontekstu razvoja postao je osnova delovanja mnogih razvojnih institucija i suština Deklaracije o pravu na razvoj. Rio Deklaracija je ljudska bića pozicionirala u sam centar održivog razvoja. Pozvala je na učešće celokupnog društva u procesu donošenja odluka, omogućavanje pristupa informacijama i pravdi, kao i ostvarenju prava na razvoj. Principi ljudskih prava po pitanju participacije u javnom životu, nediskriminacije, odgovornosti, osnaživanja i vladavine prava ključ su za ostvarenje održivog razvoja.

Na novoj konferenciji Rio+20, održanoj juna 2012.godine, naglašen je integralni pristup u promociji i zaštiti ljudskih prava, posebno u korporativnoj sferi. Politike razvoja korporativnih subjekata moraju da podrže osnovne principe ljudskih prava koji podrazumevaju sledeće:

- Ljudska prava ista su za sva ljudska bića, bez obzira na rasu, pol, veru, političko ili drugo uverenje, nacionalno ili socijalno poreklo. Svi smo rođeni slobodni i jednaki u dostojanstvu i pravima, prema tome ona su *univerzalna*;

- Ljudska prava ne mogu se oduzeti - niko nema pravo lišiti drugu osobu prava iz bilo kojeg razloga - ona su su *neotuđiva*,

- Kako bi živela u dostojanstvu, sva ljudska bića imaju istovremeno pravo na slobodu, sigurnost i pristojan standard življenja, prema tome prava su *nedeljiva*.

Uporedo sa navedenim, ostvarivanje održivog razvoja mora da uključi integralno tri korpe ljudskih prava: prva korpa uključuje građanska (npr.pravo na život, pravo na privatnu sferu i prava vezana za krivični postupak) i politička prava (prava participacije, prava čoveka da učestvuje u upravljanju državom i zajednicom); drugu grupu ljudskih prava čine ekonomska (npr. pravo na rad, pravo na jednaku naknadu za rad i na naknadu u slučaju nezaposlenosti, i dr.), socijalna (npr. pravo na minimalni

životni standard, pravo na obrazovanje sindikata, pravo na štrajk) i kulturna, dok u treću grupu spadaju ekološka prava (npr. pravo na razvoj, pravo na zdravu životnu sredinu).

Održiv razvoj nije moguć bez inkluzivnog društva. Za JUBMES banku od velikog značaja je primena velikog broja nacionalnih i međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima kojima se predviđa zaštita posebno osetljivih, ugroženih i ranjivih grupa. Potreba za posebnim postupanjem prema ovim licima ogleda se prvenstveno u tome da se pripadnici posebno osetljivih grupa ne diskriminišu zbog «statusa» koji imaju, već naprotiv, da se zbog njega prema ovim licima postupa na specifičan način sa stepenom pažnje koji će odgovarati samoj činjenici pripadaju određenim osetljivim grupama. Ovim se podstiče svest o poštovanju prava manjinskih grupa, uvažavaju se različitosti, a samim tim i promovise fundamentalni princip demokratije, razvoj, socijalna pravda, socijalna kohezija, solidarnost. Održiv razvoj je sintetički povezan sa promocijom negovanja kulture ljudskih prava.

Uvereni smo da je neophodno razumevanje integralnosti ljudskih prava u svim aspektima, kako bismo prepoznali njihovo kršenje i razvili sposobnosti i mehanizme neophodne za odbranu ljudskih prava. Dokumenta sa konferencije Rio+20 postavljaju okvire za takav model razvoja, koji je ekonomski i ekološki održiv, pravedan i nepristrasan i obezbeđuje poštovanje ljudskih prava. Usvojene politike razvoja moraju reflektovati principe odgovornosti, dostupnosti i kulturološke prihvaćenosti.

Univerzalnost ljudskih prava ne garantuju samo države, kao osnovni subjekti međunarodnog prava. Zemlje članice UN su se zakonski obavezale da će poštovati, štiti i sprovoditi ljudska prava u praksi. Navedeno uključuje i zaštitu ljudskih prava od mogućih ili stvarnih kršenja od strane subjekata javnog sektora i onih koji pripadaju poslovnoj zajednici. Ova obaveza zaštite ljudskih prava izričito je propisana Konvencijom o ukidanju svih oblika diskriminacije žena i Konvencijom o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije. Država koja se pravno obavezala da će štiti ljudska prava ima i obavezu da korporacije koje krše ljudska prava poziva na odgovornost zbog njihovog ponašanja.

Kako smo svesni da je uspostavljanje legislative (nacionalne i međunarodne) u ovoj oblasti dug i težak proces, od važnosti su upravo dobrovoljne inicijative u oblasti društvene odgovornosti poslovnog sveta. Ljudska prava moraju biti sastavni deo svakog društveno odgovornog ponašanja u poslovnom svetu, što znači i sprečavanje bilo kog vida neetičke konkurencije kao posledice činjenice da se neki poslovni subjekti ne bave zaštitom ljudskih prava. Etički opredeljene kompanije koje poštuju ljudska prava postaju osnovni subjekti kreiranja zdravog i otvorenog konkurentnog poslovnog okruženja. Usvajanjem novog strateškog i dugoročnog koncepta u menadžmentu - DOP, obezbeđuje se da društveno odgovorne kompanije mogu brzo reagovati na socijalne i ekološke probleme i dati doprinos održivom razvoju. Odgovornost poslovne zajednice za ljudska prava je istaknuta u mnogim dokumentima, a potencirana je kroz delovanje Globalnog odgovora.

Globalna kriza nam pokazuje da nema efikasnih izlaznih scenarija, koji ne uvažavaju činjenicu da je uslov globalne socijalne i ekonomske stabilnosti poštovanje odgovornog biznisa, etičkog poslovanja i seta ljudskih prava, posebno u segmentu

ekonomskih i socijalnih prava. Umesto stava "Ljudska prava se ne tiču biznisa", postavlja se nova paradigma univerzalnosti ljudskih prava za koju su odgovorni svi segmenti društva, uključujući i poslovnu zajednicu.

Za JUBMES banku su prioritetno važne prethodne smernice i napomene usvojene u okviru Foruma Rio+20, koje su istovremeno i deo njenih strateških ciljeva i politika. Istovremeno, uspeh novog poslovnog modela, podrazumeva inkorporiranost i segmenta zaštite ljudskih prava.

Saglasno navedenom, zaposlene edukujemo konstantno, kroz prezentacije o različitim vidovima društveno odgovornog poslovanja, uključujući i aspekte zaštite ljudskih prava i sloboda. Posebnu pažnju smo ponovo usmerili na pitanja poštovanja rodne ravnopravnosti i inkluzije osoba sa invaliditetom u društveni život zajednice na svim nivoima. Ovim promoviramo koncept korporativnog građanstva

Novi model odgovornog biznisa koji uvažava principe poštovanja ljudskih prava podrazumeva i odgovarajući menadžment u segmentu KDO, odnosno optimalno upravljanje rizicima u socijalnoj (uključujući i rizike ugrožavanja ljudskih prava) i ekološkoj sferi.

Banka je nastavila da unapređuje sisteme podrške zaštiti ljudskih prava, posebno sistema zaštite zdravlja i bezbednosti ljudi, kroz redovno stručno usavršavanje zaposlenih u domenu zaštite zdravlja na radu i zaštite od požara, kao i kroz evaluaciju znanja zaposlenih iz ove oblasti. Unapređujemo i svoja interna akta o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini, u čijoj izradi je učestvovala i kompanija specijalizovana za zaštitu bezbednosti i zdravlja na radu i zaštitu životne sredine.

Banka redovno poverava specijalizovanim kompanijama ispitivanje uslova radne okoline, periodične preglede i ispitivanje opreme za rad sa aspekta bezbednosti i zdravlja na radu. Aktom o proceni rizika u Banci su regulisani organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu, osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad, sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu, kao i pružanje prve pomoći u slučaju povrede ili oboljenja zaposlenog. Redovno se evaluira primena Pravilnika o pravima, obavezama i odgovornostima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu. Pravilnikom su postavljeni standardi radnih uslova kojima se, u najvećoj mogućoj meri, smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i bolesti i utvrđuju tehničke, ergonomske, zdravstvene, obrazovne, socijalne, organizacione i druge mere i sredstva za prevenciju, odnosno otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih ili njihovog svođenja na najmanju moguću meru.

Banka i dalje obezbeđuje zaposlenima besplatne sistematske preglede, a za zaposlene i članove njihovih porodica - korišćenje usluga lekara - specijalista pod povlašćenim uslovima. S obzirom na važnost ekonomskih i socijalnih prava, shodno raspoloživim finansijskim mogućnostima, Banka je nastavila da brine o potrebama penzionisanih radnika, kao i o vanrednim potrebama radnika i članova njihovih porodica, posebno u slučaju bolesti i u drugim vanrednim situacijama.

JUBMES banka je u izveštajnom periodu nastavila da unapređuje svoju politiku zapošljavanja i podsticala proces stalnog usavršavanja zaposlenih koji doprinosi

dostizanju utvrđenih strateških ciljeva. Uz redovnu evaluaciju učinka zaposlenih u skladu sa modernim standardima i politikom upravljanja ljudskim resursima, Banka teži i daljem poboljšavanju kvalifikacione strukture zaposlenih, zapošljavajući mlađe, pretežno visokoobrazovane ljude, od kojih se očekuje da primene nova znanja i ponude inovativna rešenja u bankarskim operacijama i dr.

Banka je nastavila da upućuje zaposlene na specijalističke studije i kurseve i dr. iz oblasti modernog bankarskog poslovanja, uključujući učešće na domaćim i međunarodnim finansijskim skupovima i forumima posvećenim pitanjima razvoja bankarskih proizvoda i usluga, primeni novog sporazuma o kapitalu Bazel III, modelima osiguranja depozita u uslovima krize i dr.

Pored toga, posebna pažnja se posvećuje edukaciji stručnjaka u oblasti informacionih tehnologija, sa usmerenjem na elektronsko bankarstvo i bezbednost u informacionim tehnologijama.

Uslov za dobijanje statusa banke posrednika u realizaciji kreditne linije razvojne institucije EU i kreditne linije jedne od država članica EU je i da se obaveže da poštuje principe KDO, posebno u segmentu zaštite ljudskih prava. Ti principi obavezuju i potencijalne korisnike sredstva kreditnih linija, tako da svoje ponuđene projekte za finansiranje sredstvima iz ovih kreditnih linija moraju da pripreme u skladu sa zahtevima i kriterijumima socijalne i ekološke održivosti.

Politikom upravljanja ljudskim resursima stimulišu se zaposleni na dodatno obrazovanje i stručno usavršavanje i osposobljavanje u oblasti sprečavanja pranja novca i borbe protiv korupcije, kako bi se podigla svest o značaju etičkih principa u poslovanju, koji pozivaju i na nultu toleranciju prema kršenju garantovanih ekonomskih, socijalnih, građanskih i drugih prava u poslovnim operacijama Banke.

Imajući u vidu usvojene politike i navedene aktivnosti, smatramo da je ostvaren napredak u primeni prvog principa Globalnog dogovora i izgrađen zadovoljavajući okvir za sprečavanje različitih oblika ugrožavanja ljudskih prava.

Afirmacija i zaštita materijalne i nematerijalne kulturne baštine kao determinante nacionalnog kulturnog identiteta

Kulturni identitet u najširem smislu podrazumava ono što narode čini samosvojnim, istovremeno simbolišući i postojanje granica prema drugima. Kulturni identitet ima svoju unutrašnju i spoljnu dimenziju. Unutrašnja dimenzija identiteta odnosi se na stanje istovetnosti, a spoljna na stanje različitosti u odnosu na druge entitete. Kulturni identitet je jedna od osnovnih pretpostavki za osmišljavanje razvoja jedne zajednice, a time i preispitivanje nacionalnih, etničkih ili univerzalnih sadržaja u kulturi. Diverzitet na institucionalnom i kulturološkom planu je savremeni civilizacijski standard. Afirmacija kulturnih različitosti uz poštovanje univerzalnih vrednosti je takođe pretpostavka održivog razvoja.

Kada govorimo o značaju nacionalne kulture za oblikovanje nacionalnog identiteta, posebno ističemo dva procesa: kreativni - stvaranje različitih vrednosti koje određuju njen individualitet, i odbrambeni - kada se nacionalna kultura štiti od

nekritičkog preuzimanja tuđih vrednosti ili kada postoji opasnost asimilacije. Ova dva procesa utiču na stabilizaciju nacionalnog individualiteta i omogućavaju komunikaciju sa drugim kulturama - vrednosnim sistemima koje karakterišu određene zajednice i time obogaćuju odnosnu nacionalnu kulturu, odnosno nacionalni kulturni identitet.

S tim u vezi, za Banku je značajna afirmacija nematerijalne i materijalne baštine važan preduslov za očuvanje i promociju nacionalnog kulturnog identiteta, odnosno nacionalne kulture otvorene za dijalog i prožimanje sa drugim kulturama. Imajući u vidu navedeno, nastavili samo da podržavamo različite projekte u organizaciji lokalne samouprave, kao i projekte koje realizuje više humanitarnih, verskih, naučno-obrazovnih, kulturnih i sportskih institucija.

Banka je nastavila da podržava rad Udruženja građana „Ćirilica“, koje se zalaže za zaštitu ćirilice, autentičnog nacionalnog pisma u upotrebi 10 vekova.

Hram Svetog Velikomučenika Dimitrija, Novi Beograd

Banka je i dugogodišnji donator izgradnje novog hrama posvećenog Svetom Velikomučeniku Dimitriju, koji je lociran na teritoriji opštine Novi Beograd, u neposrednoj blizini sedišta Banke. U proteklom jednogodišnjem periodu pomogli smo završne radove na izgradnji ovog velikog duhovnog zdanja.

JUBMES banka je uputila pomoć Srpskom pravoslavnom manastiru Uspenija Presvete Bogorodice Denkovac koji je lociran između Kragujevca i Rekovca, Šumadijska eparhija. Nije poznato datum podizanja manastira, koji je dugo bio sedište episkopije. Posle velike seobe Srba pod Arsenijem III Čarnojevićem (1690.godine) manastir je bio napušten. Prvi put je obnovljen u XIX veku, zatim uoči II svetskog rata,

a u toku II svetskog rata bio uništen. Manastir je obnovljen u periodu od 1957. do 1987.godine. Podignuta je trpezarija, a manastirska crkva je osvećena 1987.godine.

Nastavili smo da podržavamo Duhovne svečanost „Dani Rače ukraj Drine“, koje su po 18. put održane u organizaciji Fondacije "Račanska baština". Fondacija je osnovana januara 1995.godine sa ciljem da izučava kulturno-istorijski značaj manastira Rače i prepisivačku delatnost njenih monaha. Svake godine, početkom oktobra, organizuje se ova kulturno-duhovna manifestacija i naučni skup "Rača u kulturi srpskog naroda". U okviru ove manifestacije dodeljuje se "Račanska povelja", značajno priznanje za najznačajnije delo u istraživanju kulturne tradicije srpskog naroda i za najbolje književno delo inspirisano duhovnošću pravoslavlja, objavljeno u toj godini. Pored navedenog, objavljuje se i "Račanski zbornik" koji obuhvata izbor iz naučnih saopštenja i književnih priloga datih u okviru duhovno-naučne manifestacije.

Za Banku je promocija nacionalno kulturnog identiteta i podrška komemorativnoj konferenciji "Nikola Tesla 70th Year Memorial Conference", koja je održana u Njujorku januara 2013.godine povodom 70 godina od smrti velikana srpske i svetske nauke Nikole Tesle. Jedan o istaknutih učesnika ove konferencije je Muzej Nikole Tesle u Beogradu, koji čuva zaostavštinu ovog velikog naučnika. Muzej je osnovan 1952.godine i predstavlja jedinstvenu instituciju nauke i kulture u Srbiji, kao i u svetu, jer jedini čuva originalnu i ličnu zaostavštinu Nikole Tesle. Kao institucija u kojoj se nalazi najveća svetska zbirka dokumenata o Teslinom životu i radu, muzej pruža informacija istraživačima u oblasti istorije nauke, pronalazaštva, patentnih prava i o projektima nastalim iz pokreta za očuvanje životne sredine i istraživanja takozvanih čistih izvora energije.

Važan segment afirmacije nacionalnog kulturnog identiteta je podrška izdanjima posvećenim značajnim predstavnicima srpske književnosti, među kojima je i akademik Branko Ćopić (1915-1984.godine). Povodom 120 godina od osnivanja Srpske književne zadruge Banka je podržala izdavanje biografskog romana o Branku Ćopiću autora Milovana Vitezovića, takođe uvaženog srpskog književnika.

Tokom izveštajnog perioda, Banka je nastavila da razvija saradnju sa predstavnicima naše etničke zajednice u Australiji, podržavajući finalizaciju projekta izgradnje Koledža Srpske pravoslavne crkve „Sveti Sava“ u Sidneju, koji će biti prva srpska zvanična školska institucija u Australiji i prva institucija takvog karaktera u inostranstvu.

Podrška zaštiti ljudskih prava izbeglica i interno raseljenih lica sa teritorije AP Kosovo i Metohija

Kao stalni donator, JUBMES banka je nastavila da podržava projekte humanitarne organizacije „Naša Srbija“, koja svoju misiju usmerava na poboljšanje i unapređenje uslova života i obrazovanja socijalne i zdravstvene zaštite dece i mladih koji su tokom ratova u 90-im godinama prošlog veka ostali bez jednog ili oba roditelja, zatim bolesne dece, dece iz socijalno ugroženih porodica, kao i talentovane dece i omladine - putem materijalne i psihosocijalne podrške. Podržavamo projekat Škole prijateljstva (psihosocijalne podrške sa velikim brojem učesnika) i akciju „Parkovi

prijateljstva" (izgradnja školskih dečijih igrališta u nerazvijenim delovima Srbije). Banka već više godina čestita novogodišnje i božićne praznike poslovnim partnerima na čestitkama otkupljenim od Humanitarne organizacije „Naša Srbija“. Čestitke su autentične dečije likovne kreacije, a sredstva od kupljenih čestitki se usmeravaju na finansiranje humanitarnih projekata.

b) Drugi princip Globalnog dogovora:

Kompanije treba da osiguraju da svojim poslovanjem ne učestvuju u kršenju ljudskih prava

Poslovni subjekti su dužni da obezbede uslove da u svojim poslovnim operacijama ne učestvuju u kršenju sve tri korpe ljudskih prava. Preventivnim delovanjem na polju zaštite ljudskih prava, poslovni subjekti postaju važni činioci kreiranja zdrave poslovne klime na nacionalnom i međunarodnom planu.

Principi KDO podstiču unapređenje normativnog okvira na polju zaštite i obezbeđenja uslova za prevenciju kršenja ljudskih prava. Vrednosti odgovornog biznisa i održivog razvoja mogu da budu afirmisane kada se obezbede uslovi u sistemskom, normativnom smislu da se ljudska prava unapređuju u svim sferama društva, uključujući i poslovnu sferu. DOP primarno podrazumeva i preventivno delovanje u cilju sprečavanja kršenja ljudskih prava.

Banka, kao društveno odgovorni subjekt, pored ekonomskih parametara opravdanosti projekata, sagledava i njihov uticaj na socijalno okruženje.

Prilikom angažovanja u pružanju podrške realizaciji projekata svojih klijenata u različitim regionima, Banka, u skladu sa svojom strateškom orijentacijom, posebnu pažnju posvećuje uticajima projekta na socijalno okruženje, poštovanju kulturoloških osobenosti ambijenta u kojem se projekat realizuje, poštovanju ljudskih prava, preventivnom delovanju u cilju sprečavanja kršenja zajamčenih prava i sloboda u skladu sa pozitivnim domaćim zakonodavstvom i ratifikovanim međunarodno - pravnim dokumentima.

Kroz proaktivnu saradnju sa klijentima (uključujući i edukaciju klijenata o značaju principa KDO) koji realizuju izvozne projekte, posebno projekte vodoprivredne i hidroenergetske infrastrukture, preventivno utičemo da se obezbede preduslovi za sprečavanje kršenja ljudskih prava. Posebna pažnja se usmerava na uslove angažovanja lokalne radne snage u zemlji realizacije projekta (zdravi i sigurni uslovi rada, zaštita prava radnika, zabrana zapošljavanja dece, zabrana svakog oblika diskriminacije i dr.). Na ovaj način, saradnjom sa našim klijentima aktivno doprinosimo održivom razvoju i u regionima naše poslovne izloženosti.

U prethodnom jednogodišnjem periodu, Banka je nastavila da podržava različite projekte koji afirmišu zdravo društvo, ljudska prava, solidarnost, korporativno građanstvo, inkluziju invalida, sportski duh i sl. Samo se takvim pristupom može preventivno delovati na sprečavanju kršenja ljudskih prava u poslovnoj i javnoj sferi.

Normativni okvir i nove vrednosti održivog razvoja treba da obezbede uslove za razvoj ljudskih prava i sprečavanje njihovog ugrožavanja.

U skladu sa tom orijentacijom, podržali smo projekat uvođenja *Dnevnog boravka za decu sa smetnjama u razvoju i smanjenim sposobnostima u opštini Sečanj*. Motiv za uvođenje usluge dnevnog boravka za decu sa smetnjama u razvoju u sistem socijalne zaštite je omogućavanje pozitivnog i konstruktivnog iskustva boravka ciljne grupe izvan uobičajenih porodičnih situacija, sticanje veština i znanja koji će im omogućiti veću nezavisnost, samostalnost, razvoj prijateljskih veza i socijalizaciju, kao i da se omogući porodicama korisnika da se posvete drugim svojim prioritetima. Ovim će biti pružena podrška deci sa invaliditetom i njihovoj inkluziji u svakodnevni život, kroz aktivnosti u dnevnom boravku koje će doprineti kvalitetu njihovog života.

Sečanj, Dnevni boravak – Radna terapija sa decom sa sindromom autizma

Opšti cilj projekta je uvođenje usluga u zajednici za osetljive kategorije stanovništva na teritoriji opštine Sečanj. Posebni ciljevi su poboljšanje sposobnosti dece sa smetnjama u razvoju kroz različite edukativne programe i praktičnu obuku i njihovo uključivanje u lokalnu sredinu. Ovim se obezbeđuju uslovi za socijalnu inkluziju dece sa invaliditetom, jer im se pruža podrška i pomoć u savlađivanju i prepoznavanju veština koje su u mogućnosti da shvate, prime i razviju. Takođe, ovom uslugom se stvaraju uslovi za inkluziju dece sa invaliditetom u zajednicu njihovih vršnjaka i okoline, kroz pružanje pozitivnog i konstruktivnog iskustva u boravku izvan porodice. Dodatna korist je pružanje pomoći roditeljima u razmeni iskustava, edukaciji u oblasti prava osoba sa invaliditetom i inkluzije dece u zajednicu i dobijanje pravih informacija o postupku ostvarivanja prava koja im pripadaju. Usluga dnevnog boravka doprineće poboljšanju kvaliteta njihovih života kao i shvatanju roditelja da uz razmenu iskustava i mišljenja mogu da pomognu jedni drugima, kao i da uvide da je za njih zainteresovana lokalna zajednica.

U skladu sa navedenim opredeljenjem, Banka je nastavila da podržava i aktivnosti Akademije Forum iz Beograda, koje su usmerene na realizaciju Humanitarne akcije „Znanjem za sutra“, koja uključuje edukaciju mladih i marginalizovanih grupa za rad na računaru i internetu. Akcija je podržana na nacionalnom nivou, uz podršku više vladinih resora. Korisnicima akcije bi stečena znanja i iskustva trebalo da pomognu u pronalaženju radnog mesta, tj. njihovoj efikasnijoj integraciji u savremeno društvo. Realizacija akcije neposredno zavisi od podrške dobrotvora iz poslovne zajednice. Svaki od polaznika dobija sertifikat Akademije o završenom kursu „Srednji poslovni programi i primenjeni Internet“. Korisnici programa su deca bez roditelja, samohrani roditelji, izbegli i prognani, interno raseljena lica, pripadnici nacionalnih manjina, lica sa invaliditetom, razni socijalni slučajevi, dugoročno nezaposleni kao i svi ostali koji pripadaju najugroženijim i marginalizovanim slojevima našeg društva. Akciji se priključila i opština Novi Beograd.

Banka je takođe podržala manifestaciju pod nazivom „Novi Beograd - grad otvorenog srca“, u koju su bile uključene osnovne škole, dečiji horovi i dečija folklorna udruženja sa teritorije Novog Beograda.

JUBMES banka je među najznačajnijim donatorima svih selekcija nacionalne elitne sportske asocijacije - Vaterpolo saveza Srbije, koji stalno na regionalnim i svetskim takmičenjima postiže izvanredne rezultate, zbog kojih je naša zemlja svrstana među vodeće u ovoj grani sporta. Ovakvim opredeljenjem podstičemo popularizaciju ovog sporta, pozitivnog takmičarskog duha, zdravog života, posebno među mladima, koji svoju energiju treba da usmeravaju na afirmaciju vrednosti zdravog, otvorenog, inkluzivnog, društva bez stereotipija i predrasuda. Posle održanog Evropskog prvenstva u Holandiji, na kojem je naša selekcija osvojila zlatnu medalju, podržane su i pripreme naše reprezentativne seniorske selekcije za letnje Olimpijske igre u Londonu, na kojima je reprezentacija osvojila bronzanu medalju. Banka je organizator međunarodnog tradicionalnog godišnjeg memorijskog turnira za vaterpoliste – kadete, posvećenog sećanju na preminulog Darka Čukića, ranijeg direktora JUBMES banke, ljubitelja sporta i nekadašnjeg vaterpolo igrača. Turnir je unet u zvanični kalendar međunarodne vaterpolo asocijacije, svake godine se održava u različitim gradovima Srbije, kako bi se povećao broj mladih koji treniraju vaterpolo i u manje razvijenim sportskim centrima.

Pored podrške elitnim sportskim organizacijama koje reprezentuju našu zemlju na mnogim međunarodnim takmičenjima, naša stalna orijentacija je da podržavamo amaterski sport, kao jedan od važnih činilaca opšte sportske kulture koji doprinosi zdravlju populacije. S tim u vezi, nastavili smo da podržavamo Klub malog fudbala „Ekonomac“, Kragujevac, koji uspešno radi u uslovima otežanim ograničenim finansijskim sredstvima, a u cilju organizovanja priprema ekipe i pokrivanja troškova takmičenja u Prvoj ligi malog fudbala Fudbalskog saveza Srbije. Podržali smo rad Atletskog kluba Kosjerić i organizaciju 46. „Belog krosa“, međunarodnog atletskog takmičenja u organizaciji Atletskog kluba „21 maj“ iz Beograda.

Ciljna grupa mnogih aktivnosti Banke društveno odgovornog karaktera su lokalna zajednica, posebno obrazovne i zdravstvene institucije. Ostvarivanjem drugog principa Globalnog dogovora, Banka daje doprinos oblikovanju inkluzivnog društva, društva socijalne kohezije u kojem i poslovni sektor postaje aktivni činilac promocije ljudskih

prava i sloboda i preventivnog delovanja u cilju sprečavanja kršenja zagarantovanih prava i sloboda. Uloga korporativnog sektora u uslovima tranzicionih procesa je da doprinosi stvaranju novih vrednosti demokratskog otvorenog društva u kojem poslovna sfera aktivno doprinosi socijalnom i kulturnom razvoju zajednice.

S obzirom na navedeno, sa posebnim zadovoljstvom ističemo da je JUBMES banka početkom decembra meseca 2012.godine organizovala jubilarnu svečanost povodom 20 godina od osnivanja Humanitarne fondacije „Za dečje srce“, što je potvrda dugoročne posvećenosti Banke drugom principu Globalnog dogovora. Na svečanosti su dodeljene zahvalnice uvaženim donatorima i prijateljima Fondacije i pokrenuta je nova akcija prikupljanja sredstava za nabavku nove opreme za potrebe Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić“ iz Novog Beograda.

FONDACIJA
ZA DEČJE SRCE

JUBILARNIH 20 GODINA OD OSNIVANJA
HUMANITARNE FONDACIJE „ZA DEČJE SRCE“

(dugoročno partnerstvo Banke sa neprofitnim sektorom)

Fondacija „Za dečje srce“ osnovana je 16. decembra 1992.godine, na inicijativu elitnog kardiohirušskog tima Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije „Dr Vukan Čupić“. Inicijativa je prihvaćena jer je dečja hirurgija među medicinskim granama koje koriste visoko specijalizovanu i sofisticiranu tehnologiju koja zahteva značajna sredstva, tako da je, zbog ograničenih finansijskih resursa, za razvoj ove medicinske grane neophodna dodatna podrška donatora. Među osnivačima Fondacije su i naši uvaženi klijenti i prijatelji - Invest Import i Energoprojekt-Hidroinženjering iz Beograda. Kao ključni osnivač i jedan od vodećih donatora, JUBMES banka daje punu podršku realizaciji ovog humanog projekta koji u potpunosti potvrđuje našu trajnu orijentaciju na poštovanje univerzalnih etičkih principa koji su osnov naše korporativne filozofije, odnosno trajnu posvećenost potrebama lokalne zajednice, a posebno brizi o zdravlju najmlađih.

Osnivanjem Fondacije, u jednom teškom periodu za našu zemlju je omogućeno da se obezbede neophodni uslovi za lečenje dece s urođenim srčanim manama. Samo podsećamo da je aprila 1992.godine, zbog nedostatka lekova i potrošnog materijala, kardiohirurški tim prestao da radi i da je na listi čekanja ostavljeno oko 400 dece sa urođenim srčanim manama. Zahvaljujući radu Fondacije normalizovani su uslovi za obavljanje kardiohirurških intervencija i kardiološkog lečenja dece - od novorođenčadi do 18 godina starosti. Najmanja beba operisana na otvorenom srcu bila je teška svega kilogram i sedam stotina grama, a na zatvorenom srcu - svega devet stotina grama. Samo u prvoj godini rada Fondacije vrednost prikupljene pomoći dostigla je DEM 1,000.000.-, a do kraja 2000.godine nabavljena je različita oprema i materijal za potrebe lečenja oboljenja srca kod dece u približno istoj vrednosti. Tokom dvadeset godina rada,

Fondacija je potvrdila svoje ciljeve i misiju stalnim aktivnostima usmerenim na prikupljanje pomoći radi kvalitetnijih uslova operativnog lečenja, rehabilitacije i socijalne adaptacije najmlađih pacijenata sa urođenim srčanim manama i njihovih porodica - nabavkom nužne medicinske opreme i aparata, pružanjem pomoći u edukaciji kadrova u oblasti dečije kardiohirurgije i drugih disciplina, kao i uključivanjem u programe prevencije i medicinskih istraživanja urođenih srčanih mana kod dece i sl.

Institut „Dr Vukan Čupić“ – Odeljenje dečje kardiohirurgije

U želji da se kardiohirurgija u našoj zemlji što više približi svetskim standardima, Fondacija je doprinela da se obezbede sredstva za nabavku različitih uređaja i opreme, od kojih izdvajamo aparate za praćenje vitalnih funkcija (monitori), aparate za ventilatornu potporu (respiratori), aparate za kardiovaskularnu ultrazvučnu dijagnostiku, aparat za spašavanje krvi i dr., koji su neophodan deo opreme za kardiohirurško odeljenje.

Od sredstava prikupljenih u poslednjih pet godina kupljeni su aparat za EKG, neophodni instrumenti za hirurške intervencije, medicinske lupe i dr. Sprovedena je akcija prikupljanja sredstava za aparat Electa-Dideco za intraoperativno spašavanje krvi za službu kardiohirurgije Instituta. Zahvaljujući velikom razumevanju uvoznika, kompanije Denta Pharm, Beograd, takođe uvaženog klijenta Banke, aparat je postavljen u kardiohirurškom odeljenju Instituta i pušten u funkciju. Kao najaktuelnije, ističemo da je tokom avgusta i septembra meseca 2012.godine realizovana nabavka hirurških instrumenata neophodnih za operacije na otvorenom i zatvorenom srcu, u cilju zamene dotrajalih instrumenata, u vrednosti od preko 500.000 dinara.

Pored pravnih i fizičkih lica - prijatelja Fondacije, koji su materijalno doprineli realizaciji njenih ciljeva, u finansiranju nabavke skupocenije opreme uzele su učešća i druge humanitarne organizacije iz zemlje i inostranstva.

Teži se povećanju broja prijatelja - donatora kroz kontakte sa svojim značajnim i uvažanim klijentima, organizovanjem donatorskih večeri i saradnjom sa organima lokalne samouprave, kao i sa drugim privrednim subjektima koji posluju na teritoriji Grada Beograda. Fondacija ne prikuplja sredstva kontinuirano, već isključivo za

određene namene, u skladu sa potrebama Instituta. Pored doniranja nabavke opreme i drugog materijala, nastaviće se podrška stručnom usavršavanju kadrova kardiovaskularnog tima, inicijatora osnivanja Fondacije.

Dosadašnji rezultati rada Fondacije „Za dečje srce“ predstavljaju dobru polaznu osnovu za kvalitetniju zaštitu dečje populacije u Republici Srbiji, posebno u uslovima ekonomske i finansijske krize, kada su otvorena pitanja sigurnog i održivog finansiranja zdravstvenog sektora.

*
* .

Pored podrške radu Fondacije za „Dečje srce“, Banka stalno donira individualne i kolektivne akcije u cilju pomoći lečenja dece sa teškim zdravstvenim problemima.

Radni standardi

Poštovanje međunarodnih radnih standarda, drugih međunarodno-pravnih dokumenata, važećih zakona i podzakonskih akata koji se odnose na radno-pravnu materiju, važne su pretpostavke za ostvarivanje strateškog koncepta društveno odgovornog poslovanja Banke i održivog razvoja (II stub - socijalna kohezija). Uvažavajući dostojanstvo rada, verujemo da doprinosimo unapređenju korpusa socijalnih i ekonomskih prava, stalno nastojeći da na unutrašnjem i spoljnom planu uspostavimo ravnotežu između ekonomskih i socijalnih zahteva, uspešnosti poslovanja i socijalne odgovornosti.

Uvažavamo značaj nacionalnog socijalnog dijaloga u cilju ostvarivanja dostojanstva rada koje podrazumeva jake i nezavisne organizacije radnika i poslodavaca, subjekata tog dijaloga. Socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje, koje je u samom središtu tog dijaloga, doprinose socijalnoj koheziji i demokratiji, odnosno ostvarivanju modela razvoja koji se zasniva na ekonomskoj i socijalnoj održivosti. Za Banku je značajno da aktivno doprinosi ostvarivanju novih vrednosti koje su rezultat integracionih procesa u EU.

Evropske vrednosti uključuju i socijalnu dimenziju, jer bez socijalne kohezije i socijalnog progressa nema stabilnosti demokratskih institucija subjekata integracionog procesa. Socijalna kohezija i socijalni progres su nove evropske vrednosti, kojima težimo. To podrazumeva i novi socijalni model kao uslov za oblikovanje društva socijalne kohezije. Svakako, takav koncept podrazumeva da je socijalna kohezija u funkciji ekonomskog rasta. Uspostavljanje socijalne odgovornosti ekonomskih subjekata je osnovno pitanje savremenih društava. Integrisanje socijalne dimenzije u ekonomski život je uslov za ostvarivanje održivog razvoja. Nužno je težiti korelaciji između ekonomske i socijalne politike, kako bi pozitivni ekonomski efekti bili ravnomerno raspoređeni na različite socijalne slojeve.

Socijalna kohezija je pretpostavka demokratskog, prosperitetnog, stabilnog društva, a ostvarivanje prava na rad omogućava ostvarivanje socijalne pravde koja je značajan faktor mira i bezbednosti na nacionalnom, regionalnom i globalnom planu. Poruke antikriznih strategija su da nema ekonomskog oporavka bez ostvarivanja socijalne pravde, odnosno socijalne kohezije, a time ni održivog razvoja. Jedan od najvažnijih ciljeva održivog razvoja jeste otvaranje novih radnih mesta i smanjenje stope nezaposlenosti, kao i smanjenje rodne i društvene nejednakosti marginalizovanih grupa, podsticanje zapošljavanja mladih i lica sa invaliditetom, kao i drugih rizičnih grupa.

Garantovanjem prava na rad, garantuju se sledeći važni principi Globalnog dogovora:

c) Treći princip Globalnog dogovora:

Kompanije treba da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore

Projekat integracije koji obuhvata sve veći broj zemalja Evrope zasniva se na strukturalnoj sprezi ekonomske dinamike i socijalne ravnoteže, koja se uspostavlja u različitim oblastima "socijalnog dijaloga" na evropskom, nacionalnom i granskom planu i na nivou preduzeća.

Sloboda udruživanja i sa njom povezana osnovna prava zaposlenih kao i poslodavaca predstavljaju neophodnu osnovu za funkcionisanje radnih odnosa u ovim oblastima. Ona su zagantovana evropskom Socijalnom poveljom, ali i drugim univerzalnim i regionalnim međunarodnim dokumentima.

Od svog osnivanja JUBMES banka u potpunosti poštuje prava na slobodno udruživanje i kolektivne ugovore. Poštuju se ustavne i zakonske odredbe o slobodnom udruživanju. U skladu sa zakonodavnim okvirom, sindikat deluje kao samostalna, demokratska i nezavisna organizacija zaposlenih u koju se oni dobrovoljno udružuju radi zastupanja, predstavljanja, unapređenja i zaštite profesionalnih, radnih, ekonomskih i drugih prava zaposlenih. Svi zaposleni su članovi sindikalne organizacije JUBMES banke, koja je član Granskog sindikata finansijskih organizacija. Ovaj sindikat ima reprezentativni status u okviru pluralne strukture sindikalnog organizovanja u Republici Srbiji. Predsednik sindikalne organizacije JUBMES banke je i član Republičkog odbora Sindikata finansijskih organizacija Srbije i aktivno učestvuje u radu ove organizacije, a članovi Sindikata redovno učestvuju u seminarima posvećenim radno-pravnoj materiji i pitanjima koja se odnose na materiju sindikalnog organizovanja.

Pored aktivnosti koje prate problematiku sindikalnog organizovanja u bankama, ova, u Srbiji reprezentativna granska sindikalna organizacija, u prethodnom periodu je bila posebno angažovana na proširenju broja članica i osnivanju sindikalnih organizacija u bankama, kako bi se povećao broj učesnika i potpisnika kolektivnog ugovora. Za ovu gransku sindikalnu organizaciju ostvarivanje evropskog socijalnog modela je od posebnog značaja i predstavlja stalni zadatak svih sindikata. Model zahteva međusobno prožimanje privredne dinamike i socijalne ravnoteže. Socijalna ravnoteža

podrazumeva prvenstveno odgovarajuće učešće u zajednički ostvarenom ekonomskom uspehu, kao i poštovanje obavezujućih radnih standarda.

I u prethodnom izveštajnom periodu sindikalna organizacija Banke aktivno je učestvovala u humanitarnim akcijama u organizaciji granskog sindikata ili ih je sprovodila autonomno. Nastavili smo saradnju sa Kliničkim centrom Srbije i donirali kupovinu posteljine za potrebe ove referentne nacionalne zdravstvene ustanove.

Sindikalna organizacija iskazuje stalnu solidarnost sa članovima sindikata kojima je potrebna pomoć (za lečenje i slično), podržava besplatne sistematske preglede radnika, organizuje posete pozorištu i drugim kulturnim ustanovama, izlete i slično.

Pozitivna radna atmosfera i posvećenost instituciji deluju podsticajno na sve zaposlene i doprinose poziciji Banke kao stabilne, renomirane finansijske institucije, koja neguje korporativnu etiku i poštuje radna i socijalna prava.

Sindikalna organizacija JUBMES banke tradicionalno, u kontinuitetu, proteklih desetak godina sarađuje na propagiranju, širenju i popularisanju književnosti za decu i mlade sa izdavačkom kućom Bookland, koja je ove godine nominovana za Vukovu nagradu, što predstavlja najveće priznanje u oblasti kulture u Srbiji. U tom cilju i u nameri da pomognemo da knjige stignu do dece, svake godine u decembru, kao novogodišnji poklon Banka poklanja knjige osnovnim školama na Kosovu i Metohiji i nerazvijenim opštinama u drugim delovima Srbije. Knjige koje poklanjamo nose sledeću napomenu: "Polazeći od činjenice da je ulaganje u kulturu i duhovnost uopšte najbolja investicija u budućnost i prosperitet, JUBMES banka je omogućila izlazak ove knjige". Krajem 2012.godine bibliotekama 40 škola sa teritorije Kosova i Metohije poklonjen je komplet sa 3 knjige: "Kulturna baština Srbije", "Nemanjići - svetorodna loza" i "Srpski velikani poezije". Istovremeno, Bookland deci radnika JUBMES banke čestita novogodišnje i božićne praznike, poklanjajući im po jednu knjigu bajki.

Sindikalna organizacija JUBMES banke slobodno učestvuje u izradi kolektivnog ugovora kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa i međusobni odnosi učesnika kolektivnog ugovora. Organizacija iznosi predloge za izradu finalnog dokumenta tokom pregovora sa menadžmentom Banke. Rad Sindikalne organizacije je transparentan i uključuje aktivan pristup svih članova Sindikata, kroz iznošenje predloga, inicijativa i slično.

d) Četvrti princip Globalnog dogovora:

Eliminacija prinudnog rada

Peti princip Globalnog dogovora:

Zabrana dečijeg rada

Ostvarujući ovaj princip Globalnog dogovora, privredni subjekti neposredno utiču na društvo, kako u ekonomskom smislu tako i sa socijalnog i etičkog aspekta. Onemogućavanjem prinudnog rada, zabranom dečijeg rada i promocijom politike iznad nacionalnih i međunarodnih standarda, principi društveno odgovornog poslovanja

postaju trajna vrednosna orijentacija poslovnog sektora, kojoj se pristupa dinamično, sa tendencijom stalnog unapređenja.

Preduslovi za ostvarivanje prava na rad, odnosno dostojanstva rada, su eliminisanje prinudnog rada i zabrana dečijeg rada. Poštujući važeću regulativu i interna akta koja implementiraju navedene principe Globalnog dogovora, JUBMES banka nastavlja da potvrđuje svoju opredeljenost prema vrednostima socijalne pravde i socijalne kohezije. U tom cilju, zaposleni su upoznati sa sadržinom ratifikovanih međunarodnih pravnih dokumenata kojima se predviđa ukidanje svih oblika prinudnog rada i zabrana dečijeg rada, što je pretpostavka poštovanja dečijih prava kao seta ljudskih prava uopšte. Pored navedenog, posebno se pažnja posvećuje vrednostima odgovornog biznisa, koje prevazilaze interne i eksterne regulatorne okvire. Sinergijskim povezivanjem compliance funkcije i principa društveno odgovornog poslovanja, intenziviramo svoje aktivnosti i jačamo pozicije prema internim i eksternim interesnim grupama, a posebno prem klijentima čije transakcije procesuiramo. S druge strane, paleta usluga koje nudimo odražava i našu pozitivnu vrednosnu orijentaciju prema modelu odgovornog biznisa i održivog razvoja.

Ovim se doprinosi takvom modelu korporativnog upravljanja koji uključuje odgovoran pristup i saradnju širokog spektra socijalnih partnera i civilnog društva, koji treba da doprinesu afirmaciji međunarodnih standarda kojima se sprečava dečiji rad (Deklaracija o pravima deteta iz 1959.godine, Konvencija MOR-a br. 182 iz 1996.godine - stupila na snagu 2000.godine i dr.) i zabranjuju različiti oblici prinudnog rada i ropstva (Univerzalna deklaracija o pravima čoveka, Evropska konvencija o zaštiti prava i osnovnih sloboda i dr.).

e) Šesti princip Globalnog dogovora:

Zabrana diskriminacije u vezi sa zapošljavanjem i zanimanjem

Diskriminacija je postupak kojim se neka osoba nepravедno stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na druge. Uzrok diskriminacije najčešće su negativne predrasude koje u nekom društvu postoje prema nekim društvenim grupama, a koje se ispoljavaju prema pojedincima koji pripadaju određenoj grupi.

U skladu sa važećom regulativom i internim aktima i svojom strateškom orijentacijom na promociju principa korporativne društvene odgovornosti, JUBMES banka kontinuelno primenjuje ovaj princip Globalnog dogovora. U tom smislu, zabranjena je neposredna i posredna diskriminacija lica koja traže zaposlenje, kao i zaposlenih, s obzirom na pol, jezik, rasu, boju kože, starost, zdravstveno stanje, odnosno invalidnost, nacionalnu pripadnost, veroispovest, bračni status, političko ili drugo uverenje, socijalno poreklo i dr. Zabrana diskriminacije odnosi se na: uslove za zapošljavanje i izbor kandidata za obavljanje određenog posla; uslove rada i sva prava iz radnog odnosa, na obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje; napredovanje na poslu. Proaktivnim odnosom prema klijentima, utičemo na promociju ovog principa Globalnog dogovora, posebno kada realizuju poslove u inostranstvu.

JUBMES banka afirmiše, svojim internim aktima i strategijama društveno odgovornog poslovanja, pozitivan odnos prema licima sa problemom invaliditeta i uključuje se u akcije kojima podržava veću zaposlenost lica ove kategorije u različitim privrednim sektorima. Naime, određene društvene kategorije su ranjivije ili ugroženije od drugih (deca, samohrane majke, osobe sa hendikepom). Da bi se ovim grupama omogućio ravnopravni položaj u društvu, u našoj zemlji se preduzimaju različite mere zaštite i pomoći koje uključuju posebna prava u oblasti prava nezaposlenih i zaposlenih, a, u određenim slučajevima, i prednost prilikom zapošljavanja. Takve mere se tumeče kao pozitivna diskriminacija i Banka ih podržava.

Životna sredina

Važno polje delovanja JUBMES banke usmereno je na pitanja zaštite životne sredine, odnosno na integraciju ekoloških principa u korporativne aktivnosti, fundamentalne pretpostavke za ostvarivanje održivog razvoja.

Zaštita i unapređenje životne sredine i racionalno korišćenje prirodnih resursa na nacionalnom nivou uključuje integraciju i usaglašavanje ciljeva i mera svih sektorskih politika, harmonizaciju propisa sa zakonodavstvom Evropske unije i njihovu punu primenu. Jedan od važnih elemenata ostvarivanja održivog razvoja je upravo međusektorski dijalog i saradnja kako bi se u celosti ostvarila nacionalna strategija održivog razvoja na planu zaštite životne sredine.

Promotor takvog pristupa je i Globalni dogovor, koji kao dobrovoljna inicijativa jača posebno odgovornost poslovnih subjekata za pitanja životne sredine. S tim u vezi su za JUBMES banku od velike važnosti zaključci Foruma Rio+20, koji se odnose na pitanja životne sredine. U pogledu energetske održivosti nužno je da se sprovedu programi na nacionalnom i/ili regionalnom nivou, kako bi se podržali projekti kompanija koji promovišu održive izvore energije, proces harmonizacije tehničkih standarda u procesu prenosa i korišćenja energije, uspostavljanje nacionalnih energetskih planova kojima bi se dugoročno predvidelo značajno povećanje korišćenja održivih izvora energije i sl. U pogledu pitanja vode i ekosistema, Forum preporučuje razvoj novih naprednih tehnologija u korišćenju ograničenih vodnih resursa. U pogledu odnosa finansijskog sektora prema održivom razvoju, na Forumu je istaknuta ključna uloga ovog sektora u postizanju globalnog održivog razvoja. Principi održivog razvoja bi trebalo da budu uključeni u novi *core business* finansijskih institucija. Zelena industrija i socijalna inkluzija su samo jedna od mogućnosti potencijalnog angažovanja finansijskog sektora. Odgovorno investiranje podrazumeva obaveznu primenu ekoloških i socijalnih standarda prilikom realizacije investicija. Implementacija principa KDO u poslovne operacije finansijskih subjekata doprinosi njihovom profilisanju na novim osnovama u smislu društveno odgovornih poslovnih subjekata, koji svoje poslovne ciljeve ne posmatraju izolovano od društvenog razvoja. Nijedna kompanija ili organizacija ne može sama da obezbedi uslove za postizanje održivog razvoja, ali

može aktivno da učestvuje u tom procesu u saradnji i partnerstvu sa drugim subjektima poslovne i javne sfere i nevladinog sektora.

U novoj fazi promocije principa KDO i održivog razvoja koja se odnosi na životnu sredinu, JUBMES banka dokazuje progresivnu orijentaciju u skladu sa novim sistem integrisanim menadžmentom i primenom ISO standarda 14001, uz aktivno učešće u okviru mreže Globalnog dogovora i u saradnji sa različitim zainteresovanim grupama-stejkholderima.

f) Sedmi princip Globalnog dogovora:

Kompanije treba da preduzimaju mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom

Deveti princip Globalnog dogovora:

Oснаživanje razvoja i širenje tehnologija zaštite životne sredine

U sklopu stvaranja normativnih preduslova za standardizaciju poslovanja i dodelu standarda ISO 14001:2008, Banka je usvojila Politiku zaštite životne sredine. U prvom poglavlju ovog Izveštaja o napretku – Uvodne napomene, navedene su mere za čije se sprovođenje Banka ovom Politikom obavezala i opšti ciljevi kroz koje se Politika zaštite životne sredine primenjuje.

Racionalno i odgovorno korišćenje neobnovljivih prirodnih resursa i dobara je pretpostavka održivog razvoja. U skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja, politika zaštite životne sredine je postala sastavni deo sektorskih politika i uključuje i poslovne subjekte realnog i finansijskog sektora.

Saglasno svojim mogućnostima, Banka promoviše održivo korišćenje prirodnih resursa i sarađuje sa resorima Vlade i institucijama nevladinog sektora relevantnim za zaštitu životne sredine u realizaciji projekata usmerenih na održivo korišćenje prirodnih resursa.

U skladu sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja i Strategijom upravljanja otpadom u Srbiji, Vlada Republike Srbije je 2009.godine pokrenula akciju „Očistimo Srbiju“. Jedan od značajnih ciljeva akcije je i izdvajanje hartije radi njene dalje reciklaže. U nastojanju da, srazmerno svojim mogućnostima, doprinese popularizaciji ove inicijative i da neposredno učestvuje u prikupljanju papirnog otpada, JUBMES banka je, u saradnji sa ovlašćenom specijalizovanom kompanijom, prethodnih godina nabavila i svojim klijentima, partnerima i ustanovama neprofitnog sektora na području Grada Beograda distribuirala kartonske kutije za prikupljanje kancelarijskog papirnog otpada. Ova akcija nastavljena je i u izveštajnom periodu, dok je odgovarajućim programom zaštite životne sredine u JUBMES banci dobila trajni karakter.

U pogledu operativnih aktivnosti u ovoj oblasti kojima se daje neposredan doprinos zaštiti životne sredine, JUBMES banka sprovodi planove i programe koji obuhvataju sledeće oblasti:

- definisanje režima klimatizacije i korišćenje freona;
- recikliranje istrošenih baterija i akumulatora;

- korišćenje telefaksa, aparata za kopiranje i štampača, upotrebe tonera i kertridža;
- smanjenje potrošnje kancelarijskog papira i upravljanje otpadnim kancelarijskim papirom;
- zamenu neispravnih i tehnološki zastarelih elektronskih uređaja i upravljanje elektronskim i električnim otpadom;
- upravljanje i reciklažu otpadne staklene i PET ambalaže i otpadnih limenki;
- smanjenje potrošnje konzumne vode;
- korišćenje i smanjenje potrošnje električne energije, kao i održavanje rasvete i dizel agregata;
- skladištenje opasnih materija, održavanje trafo stanice i sprečavanje oticanja trafo ulja;
- korišćenje automobila u službene svrhe, održavanje automobila i upravljanje otpadnim autogumama, i
- sprečavanje požara, plan za reagovanje u slučaju požara i zemljotresa, i dr.

g) Osmi princip Globalnog dogovora:

Kompanije treba da preduzimaju mere radi promocije odgovornosti za životnu sredinu

U sklopu razmatranja mogućnosti za angažovanje na planu aktivnosti kojim se promovišu principi Globalnog dogovora, na preporuku nadležnog resora Vlade Srbije, u toku 2009.godine uspostavljena je saradnja sa specijalnim rezervatom prirode Rezervat Uvac d.o.o. Nova Varoš, u okviru kojeg deluje i Fond za zaštitu ptica grabljivica „Beloglavi sup“.

Beloglavi sup (*Gyps Fulvus*)

Beloglavi sup (*Gyps Fulvus*) je retka vrsta orla-lešinara. Ova vrsta je ranije naseljavala šire područje zapadne Srbije, da bi sredinom 20.veka, usled ubrzane industrijalizacije, napustila sva staništa u zemlji. Samo zahvaljujući radu Rezervata Uvac, uz značajnu pomoć domaćih i inostranih organa vlasti i nevladinih organizacija, uspelo je ponovno naseljavanje (reintrodukcija) beloglavog supa u Rezervatu. U kontaktima sa nadležnim u Rezervatu dogovoreno je da JUBMES banka preuzme obavezu da ovoj instituciji pruža podršku doniranjem sredstava za plaćanje troškova goriva za vozila kojima se klanični otpad prenosi na hranilište beloglavog supa. Ovaj vid ishrane populacije lešinarskih ptica neophodan je zbog još uvek nedovoljne populacije životinjskih vrsta (a time i uginulih životinja) na području Rezervata. Napominje se da je za ove namene ranijih godina Rezervat uživao donaciju jedne evropske vlade.

Pored beloglavog supa, na ovom području nalazi se jedino gnezdilište velikog ronca (*Mergus Merganser*) u Srbiji, kao i oko 100 različitih drugih vrsta ptica, 11 vrsta riba i preko 200 biljnih vrsta (taksona), što govori o veoma izraženom biodiverzitetu ove teritorije. Rezervat na duži rok planira da izvrši reintrodukciju drugih vrsta koje su nestale iz tog područja (ris i dve druge vrste orlova), za šta su neophodna ulaganja daleko iznad sredstava kojima trenutno raspolažu eventualni donatori, kao i međudržavna saradnja sa zemljama koje bi bile voljne da izvezu primerke tih retkih vrsta.

Klisura reke Uvac - meandri

Rezervat se nalazi u području nedirnute vegetacije i izvanredne lepote, poznatom po izvanrednom pejzažu koji je stvorila reka Uvac, urezujući duboke meandre u krečnjačke masive planina Zlatar i Javor u zapadnoj Srbiji. Područje je bogato brojnim primerima različitih oblika kraške erozije, uključujući i najduži pećinski sistem u Srbiji.

Borba protiv korupcije

h) Deseti princip Globalnog dogovora:

Kompanije treba da se bore protiv korupcije na svakom nivou, uključujući iznuđivanje i podmićivanje

U ostvarivanju 10 principa Globalnog dogovora JUBMES banka je potvrdila svoju lidersku poziciju medju aktivnim članicama nacionalne mreže UN Globalnog dogovora.,

Progresivno usmerenje prema razvoju normativnog i institucionalnog okvira u cilju eliminisanja odnosno minimiziranja svih oblika korupcije je strateško opredeljenje JUBMES banke. Uspešne borbe protiv korupcije nema bez odgovarajuće saradnje različitih aktera. Ona nije samo nacionalno pitanje, veći globalni i transnacionalni problem, a borba protiv nje međunarodna obaveza.

Vladavina prava i razvijenost demokratskog institucionalnog okvira, aktivizam svih sfera društva i evropski integracioni procesi su važne vrednosne premise i ciljevi i faktori od kojih zavisi kvalitet institucionalnog okvira ambijenta za borbu protiv korupcije.

Elementi antikoruptivnog delovanja (informisanost, znanje, vrednost i ponašanje), bi po našoj oceni, uz kreiranje celovitog institucionalnog i normativnog antikoruptivnog ambijenta, trebalo da doprinesu potpunom iskorenjivanju svih oblika koruptivnog delovanja.

Borba protiv korupcije je globalni, regionalni i nacionalni izazov kome treba da u punoj meri odgovore sve sfere društvene zajednice, jer je za uspeh u toj borbi neophodno međusektorsko partnerstvo kao garant održivog razvoja, koji je odgovornost različitih sfera društva.

Primenom univerzalnih međunarodno-pravnih dokumenata o borbi protiv korupcije i drugih međunarodnih dokumenata i standarda u pogledu borbe protiv korupcije, obezbeđuje se potreban normativni okvir za integrisanu primenu antikorupcijskih mera u poslovnoj sferi. Ovim se otvara prostor za sprovođenje inovativnih kolektivnih mera i javno-privatnih partnerstava u borbi protiv korupcije na svim nivoima, što je jedan od zaključaka Rio+20 Foruma o održivom razvoju u okviru poslovnog sektora - Inovacije i saradnja za budućnost kojoj težimo, održanog od 15.06. do 18.06.2012.godine u Rio de Žaneiru.

Za JUBMES banku od značaja je zaključak da Globalni dogovor postaje ključni partner različitim subjektima poslovne i javne sfere i NVO u realizaciji nove platforme javno-privatnog partnerstva, koja implementira deset principa Globalnog dogovora, koji se odnose na ljudska prava, radne standarde, zaštitu životne sredine i antikorupciju. U tom cilju neophodno je da se uspostavi *ново лидерство међу компанијамa које следе принципе одрживог развоја*. Prvenstveno je od važnosti da subjekti poslovnog sektora u svoje razvojne ciljeve uključe i primenu novih inovativnih biznis modela, proizvoda i usluga, koji uključuju i principe društveno odgovornog poslovanja, između ostalog i princip borbe protiv korupcije.

Pristupajući borbi protiv korupcije integralno, proaktivno, transparentno i u skladu sa novouspostavljenim sistemom integrisanog menadžmenta, pored aktivnosti na internom planu, opredelili smo se da aktivno podržimo i uzmemo učešća u radu niza međunarodnih foruma, sastanaka posvećenih održivom razvoju, a posebno primeni 10. principa Globalnog dogovora.

Po preporuci Radne grupe za borbu protiv korupcije Globalnog dogovora UN Srbija, prezentirali smo na više međunarodnih skupova sveobuhvatan antikorupcijski program JUBMES banke - prve potpisnice Deklaracije o borbi protiv korupcije, autonomnog dokumenta nacionalne mreže Globalnog dogovora i prvog podnosioca Izveštaja o aktivnostima na polju borbe protiv korupcije. Ovim je predstavljena i ukupna strategija Banke u segmentu društveno odgovornog poslovanja, sa posebnim osvrtom na primenu 10. principa - borbe protiv korupcije.

Naime, sve aktivnosti Globalnog dogovora UN u ovoj sferi treba da doprinose uspostavljanju globalno priznatog okvira za razvoj i implementaciju društveno odgovornog poslovanja. Pored razmene ideja iz korporativne prakse i preporuka za unapređenje u ključnim oblastima održivosti, ove aktivnosti i skupove pod pokroviteljstvom vodeće mreže za promociju KDO na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, kao i drugih tela i institucija koje su posvećene borbi protiv korupcije, sagledavamo kao važan podsticaj odgovornom i zdravom biznisu.

Našu jedinstvenu antikorupcijsku platformu – program, kako smo već istakli, predstavili smo na Forumu Rio+20, u okviru sesije Radne grupe za borbu protiv korupcije posvećene kolektivnim akcijama u promociji 10 principa Globalnog dogovora održane 17. juna 2012.godine.

Forum Rio+20 – Sesija Radne grupe za borbu protiv korupcije

Takođe, aktivno smo učestvovali na trećem sastanku evropskih mreža Globalnog dogovora UN, čiji je domaćin po prvi put bila mreža Globalnog dogovora iz Srbije, a koji je 18. oktobra 2012.godine okupio predstavnike 21 lokalne mreže koji su razmatrali teme unapređenja društveno odgovornog poslovanja javnog, privatnog i civilnog sektora. Ključni deo sastanka evropskih mreža bio je posvećen borbi protiv korupcije. Tom prilikom su istaknuti primeri dobre prakse zemalja članica u ovoj oblasti, a prezentacija JUBMES banke je ocenjena kao primer dobre prakse.

Na osnovu preporuke Sekretarijata nacionalne mreže Globalnog dogovora UN, JUBMES banka a.d. Beograd, u statusu aktivne članice ove mreže, pozvana je da učestvuje u Antikorupcijskom forumu. Domaćini foruma su bili Agencija za borbu protiv korupcije i Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji. Osnovni cilj Forum bio je razmena znanja i iskustava u identifikovanju najvažnijih pitanja u borbi protiv korupcije između različitih subjekata u javnoj sferi, poslovnom sektoru i nevladinom sektoru, kao i ostvarivanje napretka u borbi protiv korupcije unapređenjem domaćeg pravnog i institucionalnog okvira. Forum je bio organizovan u dva segmenta. Prvi je bio plenarnog karaktera, a po završetku plenarnog dela bila su organizovana tri panela. Prvi panel je bio posvećen problemu sistemske korupcije i važnosti borbe protiv korupcije u javnom sektoru, drugi - borbi protiv korupcije u poslovnom sektoru, a na trećem panelu je analizirana uloga medija i nevladinih organizacija u percepciji korupcije kroz saradnju sa Agencijom i drugim telima koja se bave ovim pitanjem na nacionalnom nivou. JUBMES banka je uzela učešća u radu drugog panela.

Navodimo osnovne elemente Antikorupcijskog programa - platforme JUBMES banke, koja se izdvojila kao autentičan kreativni odgovor aktivne članice mreže Globalnog dogovora UN u Srbiji u cilju ostvarivanja i unapređenja 10. principa Globalnog dogovora UN i koja je prezentirana na navedenim skupovima:

Uvažavajući značaj dokumenta kao konkretnog doprinosa naše mreže i Radne grupe razvoju odgovornog i etičkog biznisa kao osnovne premise otvorene, konkurentne i zdrave nacionalne ekonomije, JUBMES banka je, kao prva članica nacionalne mreže, potpisala ovaj dokument 07.12.2010.godine i pristupila njegovoj primeni kroz niz aktivnosti na internom planu. Deklaracija o borbi protiv korupcije za Banku predstavlja važan dokument u njenom daljem pozicioniranju kao odgovornog poslovnog subjekta, koji unapređuje aktivnosti na polju društveno odgovornog poslovanja, posebno primenu 10. principa - borbe protiv korupcije.

Pored Deklaracije, banka je usvojila i Smernice za izveštavanje o Desetom principu, kao jedan od važnih meritornih izvora za utvrđivanje postupka izveštavanja o aktivnostima vezanim za borbu protiv korupcije. Ovim inovativnim pristupom, odnosno usvajanjem Smernica, po našoj oceni, podstaknuta je efikasnija primena svih internih akata kojima se uređuje oblast borbe protiv korupcije, kao i donošenje novih akata, kojima se zaokružuje jedinstveni Antikorupcijski program Banke. Sve navedeno je prezentirano i u našem Prvom Izveštaju o primeni 10. principa, koji je istovremeno i prvi izveštaj jedne članice nacionalne mreže Globalnog dogovora UN, potpisnice Deklaracije. U Izveštaju su posebno istaknute konkretne aktivnosti i mere kojima se omogućava efikasnija primena seta dokumenata posvećenih borbi protiv korupcije, koji

uključuju i Novu politiku integrisanog menadžmenta kvaliteta, potvrđenu primenom ISO standarda 9001, 27001 i 14001.

Nova politika je povezana sa poslovnom i vrednosnom orijentacijom Banke zasnovanom na poštovanju integriteta i etičnosti, normativnom okviru, promociji vrednosti odgovornog biznisa koje su iznad normativnog okvira, kreiranju novih proizvoda koji implementiraju te vrednosti i etičke standarde. Naglašavamo da je Banka usvojila Kodeks za borbu protiv korupcije i sukoba interesa, kao krovni dokument jedinstveno Antikorupcijskog programa, koji zajedno sa ostalim dokumentima koji se odnose na materiju borbe protiv korupcije čine jedinstveni Antikorupcijski program Banke. *Causa* donošenja ovog novog internog dokumenta je efikasnija primena Antikorupcijskog programa Banke koji obuhvata i sledeća akta: a) Kodeks poslovne etike Banke, usvojen 2006.godine (skup etičkih normi koje regulišu ponašanje pripadnika jedne profesije), b) Kodeks profesionalnog bankarskog ponašanja, i c) Proceduru za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje reputacionog rizika. Kodeksom za borbu protiv korupcije i sukoba interesa posebno se elaboriraju mere i aktivnosti za efikasniju primenu Deklaracije o borbi protiv korupcije. U ovom dokumentu su jasno definisane aktivnosti i mere (tačka 11. ovog dokumenta koja se odnosi na izveštavanje o 10. principu).

Za postizanje stalnog napretka u primeni 10. principa Globalnog dogovora, za Banku će od izuzetne važnosti biti usvajanje nove nacionalne strategije za borbu protiv korupcije, koja će jasno definisati obaveze poslovnih subjekata u vezi sa izradom planova integriteta. Ovim će se obezbediti i pretpostavke za dalje unapređenje izveštavanja o 10. principu i evolucija prema tzv. ciljnim elementima izveštavanja.

Sa posebnim zadovoljstvom u ovom Izveštaju ističemo da su predstavnici Međunarodne radne grupe za borbu protiv korupcije i uvaženi predstavnici-eksperti u ovoj oblasti pohvalili ukupne aktivnosti Banke u oblasti društveno odgovornog poslovanja i njen proaktivni odnos prema principima Globalnog dogovora i konceptu zdravog biznisa koji uključuje i aktivno delovanje u borbi protiv korupcije. Imajući u vidu činjenicu da je Banka pripremila, kao prva članica Globalnog dogovora UN Srbija, Izveštaj o primeni 10 principa u skladu sa Smernicama o izveštavanju o borbi protiv korupcije Globalnog dogovora UN, ocenjeno je da je usvajanje Smernica od strane izvršnog menadžmenta JUBMES banke jedno od unikatnih iskustava među članicama ove neprofitne mreže koja promoviše KDO. Takođe je ocenjeno značajnim što Banka primenjuje smernice kao važan izvor za pripremu svojih izveštaja o primeni 10 principa Globalnog dogovora, čime se intenzivira ukupna primena njenog antikorupcijskog programa u svim segmentima i obezbeđuju optimalne pretpostavke za dalji napredak u ovoj oblasti.

Po našoj oceni, ova inovativna rešenja u cilju poboljšanja izveštavanja o realizovanim aktivnostima i merama u oblasti borbe protiv korupcije kao i primeri dobre prakse (JUBMES banka) - svojim kreativnim pristupom ovoj materiji, mogu da utiču na unapređenje ukupne antikorupcijske aktivnosti u poslovnoj sferi Republike Srbije i oblikovanje takvog okruženja koje će stimulisati zdrave poslovne principe i novo liderstvo među subjektima poslovnog sektora koji teže nultoj toleranciji prema koruptivnom ponašanju. Pored navedenog, od velike važnosti je permanentno

obrazovanje zaposlenih koje Banka realizuje ili će realizovati na internom nivou ili u saradnji sa radnom grupom nacionalne mreže Globalnog dogovora, isticanje moralnih i etičkih normi, kao i dosledna primena preventivnih normi u cilju otkrivanja i sprečavanja brojnih modaliteta - pojava oblika korupcije i dr. Ovim ćemo obezbediti uslove za dostizanje visokog nivoa antikorupcijske kulture, čime Banka nastoji da zadovolji standarde predviđene nacionalnom agendom pristupanja Evropskoj uniji.

III Efekti preduzetih aktivnosti na polju KDO tokom prethodnog izveštajnog perioda

- Usvajanjem politika kvaliteta, sigurnosti informacija i zaštite životne sredine, i dobijanjem sertifikata ISO standarda 9001, 27001 i 14001, JUBMES banka a.d. Beograd započinje u novu naprednu fazu primene principa KDO, koja je segment novog integrisanog menadžmenta kvaliteta.

- Kako koncept održivog razvoja podrazumeva balansiranje između ekonomskih, socijalnih-kulturnih i ekoloških zahteva, nova politika integrisanog menadžmenta kvaliteta sa primenom međunarodnih standarda koji se odnose na finansijski sektor, doprinosi operacionalizaciji ovog koncepta.

- Operacionalizacijom koncepta održivog razvoja, JUBMES banka postaje aktivni učesnik i partner u ostvarivanju ciljeva Milenijumske deklaracije UN i mnogih globalnih i regionalnih inicijativa mreže UN Globalnog dogovora posvećenih pitanjima održivog razvoja.

- Potvrda našeg aktivnog i transparentnog učešća u realizaciji principa Globalnog dogovora i održivog razvoja je učešće na Forumu Rio+20 o korporativnoj održivosti juna 2012.godine, Evropskom skupu mreža Globalnog dogovora u Beogradu oktobra 2012.godine i Antikorupcijskom forumu u organizaciji Agencije za borbu protiv korupcije i Delegacije Evropske komisije u Beogradu, novembra 2012.godine.

- Konkretno smo iskazali posvećenost principima korporativne KDO i održivog razvoja nizom aktivnosti koordiniranih od strane izvršnog menadžmenta, a koje uključuju posebno donošenje i unapređenje unutrašnjih akata - internih procedura koje se odnose na pitanja KDO. Potvrda našeg pozitivnog odnosa prema principima KDO i odgovornog biznisa je i uključivanje u finansijsku realizaciju kreditnih linija odobrenih od strane razvojne institucije EU i jedne od država članica EU, kod kojih je poštovanje socijalnih i ekoloških kriterijuma jedan od preduslova za utvrđivanje podobnosti projekata za finansiranje. Uporedo sa evaluacijom kandidovanih projekata u skladu sa zahtevanim kriterijumima socijalne i ekološke održivosti, Banka uitiče i na vrednosnu orijentaciju svojih klijenata u cilju prihvatanja savremenog koncepta KDO, odgovornog biznisa i održivog razvoja.

- Više od polovine zaposlenih u Banci je i dalje uključeno u razne vidove edukacije i stručnog usavršavanja, koje organizuju Narodna banka Srbije, Udruženje banaka Srbije, fakulteti, instituti i druge naučne i specijalizovane domaće i strane institucije - organizacije, posvećene razvoju tradicionalnih i inovativnih bankarskih proizvoda, primeni standarda Bazel II i Bazel III, elektronskom bankarstvu, primeni Standarda ISO 9001, 14001 i 27001, ali i pitanjima vezanim za principe društveno odgovornog poslovanja, npr. zaštita ljudskih prava, radni standardi, zaštita na radu, borba protiv korupcije, ali i za compliance funkciju i dr. Politika integrisanog menadžmenta kvaliteta zahteva stalno unapređenje politike upravljanja ljudskim resursima.

- Zaposlenima u Banci i dalje su omogućeni besplatni sistematski pregledi, kao i korišćenje usluga lekara-specijalista pod povlašćenim uslovima - za zaposlene i članove njihovih porodica.

- Nastavili smo da svoj pozitivan i aktivan odnos prema principima društveno odgovornog poslovanja dokazujemo stalnom saradnjom i doniranjem aktivnosti vodećih neprofitnih humanitarnih organizacija u našoj zemlji, elitnih i amaterskih sportskih organizacija, obrazovnih i kulturnih institucija, institucija i organizacija javnog sektora i civilnog društva.

- Kulturna dimenzija održivog razvoja podrazumeva očuvanje kulturne raznolikosti i identiteta, uz jačanje kohezije društva. Sledstveno tome podržali smo aktivnosti različitih institucija - organizacija javne sfere i civilnog sektora, a posebno Srpske pravoslavne crkve, koje su usmerene na zaštitu kulturne baštine i očuvanje kulturne raznolikosti i nacionalnog kulturnog identiteta.

- Posebno smo podržali aktivnosti i projekte u organizaciji lokalne zajednice posvećene afirmaciji demokratskog, otvorenog inkluzivnog društva i nastavili svoju dugogodišnju saradnju sa neprofitnim institucijama.

- U proteklom izveštajnom periodu, Banka je organizovala jubilarnu svečanost povodom 20 godina od osnivanja Humanitarne fondacije "Za dečje srce", čiji je osnivač i vodeći donator. U saradnji sa timom kardiološkog i kardiohirurškog odeljenja Instituta za majku i dete „Dr Vukan Čupić“ u Beogradu, nastavili smo da pomažemo nabavku neophodne opreme i dr. za potrebe lečenja dece s kardiloškim problemima.

- Banka je, među prvim članicama nacionalne mreže Globalnog dogovora UN, koja je podržala projekat izgradnje Dnevnog boravka za decu sa smetnjama u razvoju u nerazvijenoj opštini Sečanj. To je jedinstven projekat koji je pripremljen po odgovarajućoj metodologiji, sa precizno definisanim ciljevima i rokovima realizacije. Projekat je pripremljen u organizaciji Centra za socijalni rad opštine Sečanj.

- U cilju izgradnje inkluzivnog društva, nastavili smo da podržavamo aktivnosti Akademije Forum iz Beograda, usmerene na realizaciju Humanitarne akcije Znanjem za sutra, koja uključuje edukaciju mladih i marginalizovanih grupa za rad na računaru i internetu, čime se podstiče njihova socijalna inkluzija i uključivanje u nove vidove *on line* komunikacija.

- Banka je preuzela trajnu obavezu da Specijalnom rezervatu prirode Rezervat Uvac d.o.o. Nova Varoš pruža novčanu pomoć za plaćanje troškova goriva za vozila kojima se klanični otpad prenosi na hranilišta beloglavog supa.

- Celovitom primenom standarda ISO 14001 i drugih procedura i uputstava koji se odnose na primenu ovog standarda, Banka postaje aktivni subjekt promocije ključnog stuba održivog razvoja - zaštite životne sredine.

- Imajući u vidu naše ukupne aktivnosti u cilju realizacije 10. principa Globalnog dogovora UN i činjenicu da je JUBMES banka je prva članica Globalnog dogovora u Srbiji koja je potpisala Deklaraciju o borbi protiv korupcije i podnela izveštaj o primeni 10. principa; da je transparentno promovisala na međunarodnom i nacionalnom nivou svoj jedinstveni Antikorupcijski program koji je ocenjen kao inovativni i kreativni

doprinos unapređenju primene 10. principa Globalnog dogovora, Banka se pozicionirala kao lider u borbi protiv korupcije i uspostavljanja zdravog etičkog poslovnog okruženja među članicama nacionalne mreže Globalnog dogovora.

Unapređenje i intenziviranje različitih aktivnosti na polju poštovanja principa Globalnog dogovora su potvrda naše trajne posvećenosti društveno odgovornom poslovanju i vrednostima održivog razvoja.

Konkurentna pozicija na nacionalnom i regionalnom bankarsko-finansijskom tržištu, stalno unapređenje palete proizvoda i usluga sa primarnim usmerenjem prema korporativnim klijentima, strateška vrednosna orijentacija prema principima KDO, širenje kulture odgovornog biznisa na internom i eksternom planu, aktivna uloga u mreži Globalnog dogovora UN i primena savremenih međunarodnih standarda u bankarskom poslovanju, potvrda su nove, napredne faze u primeni principa Globalnog dogovora UN.

This is our Communication on Progress
in implementing the principles of the
United Nations Global Compact.

We welcome feedback on its contents.

IV Buduća orijentacija i planirane aktivnosti Banke u cilju unapređenja primene principa korporativne društvene odgovornosti

- Planirane aktivnosti Banke u segmentu primene principa KDO u skladu sa novom politikom integrisanog menadžmenta trebalo bi da doprinose ostvarivanju integralnog razvoja, koji je sinteza ekonomskog, socijalnog, ekološkog i kulturnog razvoja.

- Strateški orijentisani prema razvoju svih principa DOP koje promoviše Globalni dogovor, JUBMES banka će nastaviti da u narednom periodu celovito primenjuje ove principe, uz stalno unapređenje aktivnosti unutrašnjeg i spoljnog karaktera, procedura i prakse u primeni principa Globalnog dogovora, saradnje i partnerstva sa različitim subjektima socijalne i poslovne sfere i dr.

- Sistem integrisanog menadžmenta kvaliteta i primena međunarodnih ISO standarda (9001, 14001 i 27001) su okviri za dalje napredno pozicioniranje Banke i vrednosno određenje prema principima DOP, a time i za sticanje kvalitativno novog liderstva među subjektima bankarsko-finansijskog sektora na nacionalnom i regionalnom nivou.

- Održiva i tržišno konkurentna pozicija JUBMES banke na tržištu bankarsko-finansijskih proizvoda-usluga potvrđivaće se ne samo kroz pružanje široke palete savremenih proizvoda i usluga prioriteto korporativnom sektoru, već i razvojem novih proizvoda i usluga koji implementiraju principe KDO, a time i doprinose održivom razvoju u svim segmentima.

- Razvoj novog koncepta integrisanog menadžmenta kvaliteta i primena usvojenih ISO standarda podsticajno će uticati i na upravljanje u oblasti KDO, sa kojim je sistemski i funkcionalno povezan, a time i na ostvarivanje nove progresivne faze društveno odgovornog poslovanja.

- Unapređenje menadžmenta u oblasti društveno odgovornog poslovanja usloviće i napredak u primeni fundamentalnih principa Globalnog odgovora UN koji se odnose na ljudska prava, radne standarde, životnu sredinu i borbu protiv korupcije, što je jedan od osnovnih ciljeva ove vodeće dobrovoljne globalne inicijative za promociju KDO.

- Pozitivno se određujući prema strateškom konceptu odgovornog biznisa i održivog razvoja, JUBMES banka će u narednom periodu aktivno i transparentno realizovati aktivnosti koji se vezuju za primenu i unapređenje svih principa Globalnog dogovora uz uključanje različitih zainteresovanih grupa poslovne i javne sfere i civilnog društva.

- U skladu sa svojim profilom i mogućnostima nastavićemo da podržavamo aktivnosti i inicijative mreže Globalnog dogovora na svim nivoima, kao i aktivnosti i inicijative različitih subjekata, posebno neprofitnog karaktera, koje doprinose zdravom i otvorenom biznisu, uspostavljanju antikorupcijske kulture, demokratskom inkluzivnom

društvu, razvoju kulture ljudskih prava, unapređenju zdravlja posebno mlađe populacije, jačanju nacionalnog kulturnog identiteta i međukulturnom dijalogu.

- Integralnim pristupom u primeni svih principa Globalnog dogovora sa ciljnim progresivnim unapređenjem primene ovih principa, JUBMES banka će još značajnije doprinosti, kao renomirani subjekt domaćeg bankarskog sektora, ispunjenju uslova za započinjanje procesa pregovora Republike Srbije za pristupanje Evropskoj uniji, ali i implementaciji evropskih vrednosti u domaće poslovno okruženje, kao važnim pretpostavkama održivog razvoja.

Milan Stefanović, predsednik

Jasná Čupić-Popović, izvršni direktor